

RAPORT O STANIE

GMINY SAWIN

ZA 2023 ROK

WÓJT GMINY SAWIN

Spis treści

1) Słowo Wstępne	3
2) Informacje ogólne.....	4
3) Władze lokalne i zarządzanie gminą	5
4) Finanse Gminy Sawin w 2023 roku	17
1) Dochody Gminy Sawin	18
2) Wydatki Gminy Sawin	19
5) Podatki w 2023 roku	22
6) Informacje o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego	24
7) Oświata.....	25
I. Stan organizacji i baza lokalowa	25
II. Kadra i system doskonalenia zawodowego.....	25
III. Poziom nauczania.....	26
IV. Stan realizacji zadań oświatowych gminy na rzecz uczniów i szkół.....	26
V. Finansowanie zadań oświatowych.....	27
8) Jednostki Gminy Sawin.....	28
I. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie.....	28
II. Dzienny Dom Senior + „Przystań”	32
III. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie.....	33
IV. Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie.....	35
V. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie.....	37
VI. Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie.....	39
VII. Świetlica Socjoterapeutyczna	40
9) Planowanie Przestrzenne	42
10) Inwestycje.....	43
11) Fundusz Sołecki.....	44
12) Pozyskane Środki Zewnętrzne.....	45
13) Ochrona Środowiska – Program „Czyste powietrze”	46
14) Współpraca z Organizacjami Pozarządowymi.....	46
15) Ochrona Przeciwpożarowa i Bezpieczeństwo Publiczne.....	47
I. Ochrona Przeciwpożarowa	47
II. Bezpieczeństwo publiczne	48
III. Cmentarze i groby wojenne.....	48
IV. Zarządzanie kryzysowe	48
16) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych.....	49
17) Podsumowanie	51
18) Spis Tabel, Wykresów i Rysunków	52

1) Słowo Wstępne

Szanowni Państwo, Mieszkańcy Gminy Sawin!

Gmina Sawin jest naszym wspólnym dobrem. Dobrem, na które składa się wspólna troska i jego pomnażanie. To od nas samych zależy, jak wyglądać będzie nasza gmina, w której mieszkamy, żyjemy i jakie mamy oczekiwania wobec niej. Jakość i komfort naszego życia zależą od wielu czynników: od poziomu edukacji, otaczającej nas infrastruktury, od dynamiki i tempa wszechstronnego rozwoju gminy, od poziomu zapewnionego bezpieczeństwa, po możliwości jakie daje swoim mieszkańcom.

Przedstawiam Państwu „Raport o stanie Gminy Sawin za 2023 rok”, przygotowany zgodnie z wymogami art. 28aa ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym. Znajduje się w nim podsumowanie działalności samorządu Gminy Sawin oraz jednostek organizacyjnych gminy za rok 2023.

Raport jest tworzony przede wszystkim dla Państwa, dla mieszkańców, by mieli Państwo możliwość bieżącego wglądu w nasze działania i realizowane sukcesywnie priorytety mające na celu poprawę naszego codziennego życia. Przygotowanie i przedstawienie Raportu jest w moim przekonaniu nie tylko jest obowiązkiem wynikającym z ustawy o samorządzie gminnym ale przede wszystkim jest to sposób przejrzystego i gwarantującego partycypację przedstawienia stanu w jakim znajdowała się Gmina Sawin na koniec 2023 roku. Kompendium wiedzy, jaką zawiera raport jest bezcenna. Świadczy o jej nieustannym rozwoju, a także ukazuje problemy, potknięcia, ale i również zwycięstwa.

Niech ten dokument będzie inspiracją i motywacją do działań na przyszłe lata by nasza mała Ojczyzna stawała się z każdym rokiem miejscem przyjaznym i otwartym, w którym życie będzie czystą przyjemnością, a dla przyjezdnych miejscem do którego będą zawsze chętnie wracać.

Zapraszam do lektury niniejszego opracowania oraz do wspólnej debaty.

**Wójt Gminy Sawin
Agnieszka Dąbrowska**

2) Informacje ogólne

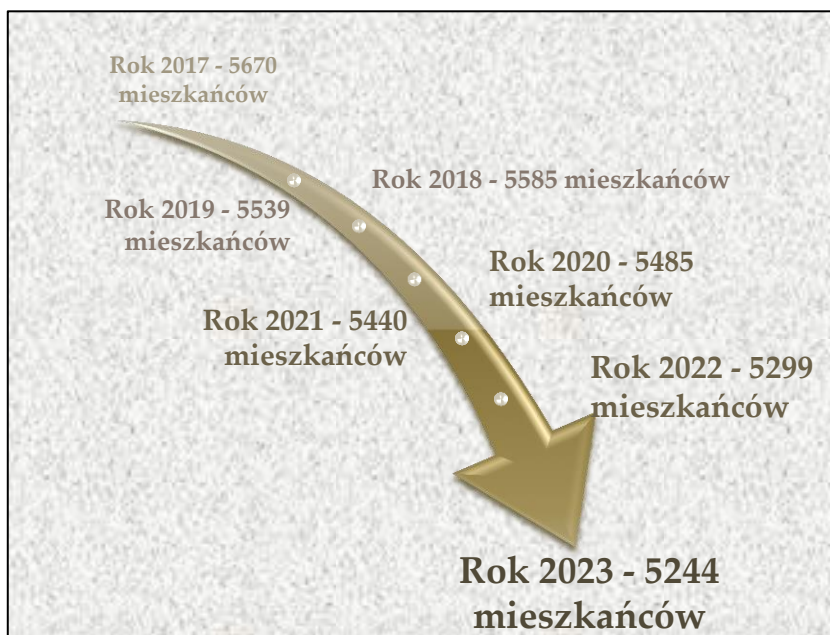
Gmina Sawin położona jest w województwie lubelskim, w północnej części powiatu chełmskiego przy drodze wojewódzkiej nr 812 łączącej Chełm z Włodawą (rys. 1).

Od północy sąsiaduje z Gminą Hańsk, od wschodu z Gminą Ruda-Huta i Gminą Wola Uhruska, od zachodu z Gminą Wierzbica, a od południa z Gminą Chełm. Gmina Sawin składa się z 26 miejscowości, skupionych w 18 sołectwach, zajmuje powierzchnię 187,80 km². Pod względem zajmowanego terytorium Gmina Sawin jest trzecią w kolejności gminą o największej powierzchni w powiecie chełmskim. Gminy o większej powierzchni to gmina Chełm (226,00 km²) oraz gmina Dorohusk (192,40 km²).

Rozmieszczenie sołectw na terenie gminy jest w miarę równomierne. W 2023 roku ludność Gminy Sawin uległa pomniejszeniu tak jak w latach poprzednich (rys. 2). Tendencja spadkowa jest widoczna również na terenie całego powiatu chełmskiego oraz województwa lubelskiego. Starzejące się społeczeństwo, ujemny przyrost naturalny i migracje niekorzystnie

Rysunek 1 Położenie Gminy na tle województwa

Rysunek 2 Liczba mieszkańców Gminy Sawin na przestrzeni ostatnich lat

z terenu gminy jest większy niż jej przyływ.

W takiej samej sytuacji jest sąsiednia gmina Wierzbica a w jeszcze gorszej Gmina Hańsk (-17 do -10). Przyływem ludności może pochwalić się Gmina Chełm (10,01 do 26,1) oraz Gmina Wola Uhruska (0,1 do 5,0).

Według danych GUS na koniec 2023 roku terenie Gminy Sawin zamieszkiwało 157 osób pozostających bez pracy z czego 91 osób stanowią kobiety a 66 stanowią mężczyźni. Aż 70 z nich pozostaje jako długotrwale bezrobotni. Stopa bezrobocia rejestrowanego w Gminie Sawin jak i w gminach ościennych oraz pozostałych należących do powiatu chełmskiego jest zbliżona i wynosi 12%.

wpływają na sytuację demograficzną gminy. Na ostatni dzień 2023 roku terenie gminy zamieszkiwało 5244 mieszkańców z czego 2604 osoby stanowią kobiety a 2640 mężczyźni.

Według dostępnych danych na koniec 2023 roku w Gminie Sawin urodziło się 31 dzieci, odnotowano zaś 77 zgonów. Na podstawie danych z Raportu o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa lubelskiego 2023, Gmina Sawin odznacza się niekorzystnym wskaźnikiem salda migracji na poziomie od -5 do -9,9 co oznacza, że odpływ ludności

3) Władze lokalne i zarządzanie gminą

W 2023 roku skład Rady Gminy Sawin się nie zmieniał (tab. 1). Liczba Radnych na koniec 2023 roku wyniosła 15. Działały 4 komisje w składzie:

- 1) Komisja Rewizyjna w składzie: Łukasz Traczyński, Wojciech Adamowicz, Zbigniew Krzanowski i Andrzej Kędzierawski
- 2) Komisja Budżetowa w składzie: Halina Wołoszkiewicz, Bogusława Głąb i Zbigniew Kloc
- 3) Komisja Kultury, Oświaty Sportu i Zdrowia w składzie: Teresa Chlebio, Piotr Hawryluk, Ryszard Skimina i Małgorzata Fedorowicz
- 4) Komisja Skarg, Wniosków i Petycji w składzie: Krzysztof Żuk, Zbigniew Krzanowski i Ryszard Skimina

Komisje Rady Gminy Sawin mają istotny wpływ na politykę Gminy i ostateczny kształt uchwał, gdyż na swych posiedzeniach prowadzą szczegółowe dyskusje w ich sprawie. W praktyce Rada Gminy na postawie prac poszczególnych komisji podejmowała w 2023 roku strategiczne dla Gminy decyzje.

Tabela 1 Skład Rady Gminy Sawin w 2023 roku

Lp.	Imię i nazwisko	stanowisko
1.	Iwona Wołoszkiewicz	Przewodnicząca Rady Gminy
2.	Małgorzata Fedorowicz	Wiceprzewodnicząca Rady Gminy
3.	Zbigniew Kloc	Wiceprzewodniczący Rady Gminy
4.	Wojciech Adamowicz	Radny Gminy
5.	Łukasz Traczyński	Radny Gminy
6.	Teresa Chlebio	Radna Gminy
7.	Bogusława Głąb	Radna Gminy
8.	Piotr Hawryluk	Radny Gminy
9.	Andrzej Kędzierawski	Radny Gminy
10.	Zbigniew Krzanowski	Radny Gminy
11.	Maria Kubiak-Skórzewska	Radna Gminy
12.	Ryszard Skimina	Radny Gminy
13.	Tadeusz Starzyniec	Radny Gminy
14.	Halina Wołoszkiewicz	Radna Gminy
15.	Krzysztof Żuk	Radny Gminy

Do właściwości rady gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. Między innymi: uchwalanie statutu gminy, uchwalenie budżetu gminy, uchwalanie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, programów gospodarczych, podejmowanie uchwał w sprawach podatków i opłat w granicach określonych w ustawach. Radni są zobowiązani do brania udziału w pracach rady gminy i jej komisji oraz innych instytucji samorządowych, do których zostali wybrani lub desygnowani. Są zobowiązani kierować się dobrem wspólnoty samorządowej, przyjmować zgłaszane przez jej mieszkańców postulaty i przedstawiać je do rozpatrzenia.

Zgodnie z art. 18 ustawy o samorządzie gminnym z dnia 8 marca 1990 roku (Dz. U. z 2024 poz. 609) do właściwości Rady Gminy należą wszystkie sprawy pozostające w zakresie działania gminy, o ile ustawy nie stanowią inaczej. W 2023 roku zostało podjętych 55 Uchwał (tab. 2). To o 4 mniej niż w roku poprzednim.

Tabela 2 Wykaz uchwał podjętych w 2023 roku

Lp.	Data	Nr	Treść	Sposób wykonania
1.	13 stycznia	XLIV/283/23	W sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego stał się aktem prawa miejscowego i obowiązuje od 24 marca 2023 r.
2.		XLIV/284/23	W sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin – jednostka strukturalna „A”	Stwierdzono nieważność uchwały rozstrzygnięciem nadzorczym Wojewody Lubelskiego nr IF-II.4131.8.2023 z dnia 23 lutego 2023 r. Uchwała została ponownie podjęta dnia 28 czerwca 2023 r. Nr XLIV/306/23
3.		XLIV/285/23	W sprawie uchwalenia budżetu	Uchwalono budżet na 2023 rok
4.		XLIV/286/23	W sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Sawin na lata 2023-2031	Uchwalono Wieloletnią Prognozę Finansową Gminy Sawin na lata 2023-2031
5.		XLIV/287/23	Zmieniająca uchwałę w sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej przez osoby objęte rządowym programem „Posiłek w szkole i w domu” na lata 2019-2023	Zmieniono Uchwałę, podwyższono do 200% kryterium dochodowego
6.		XLIV/288/23	W sprawie przyjęcia Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r.	Przyjęto Program Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 r. Do realizacji
7.	28 marca	XLV/289/23	W sprawie Programu opieki nad zwierzętami bezdomnymi oraz zapobiegania bezdomności zwierząt na terenie gminy Sawin na 2023 r.	Przyjęto program, który realizowano wg. Potrzeb
8.		XLV/290/23	W sprawie stawki za 1 km przebiegu pojazdu, uwzględnionej przy obliczaniu zwrotu rodzicom kosztów przewozu dzieci, młodzieży, uczniów oraz rodziców	Ustalono nową stawkę za 1 km przebiegu pojazdu
9.		XLV/291/23	W sprawie zmian w budżecie Gminy Sawin na 2023 r.	Wprowadzono zmiany
10.		XLV/290/23	W sprawie zmian w Wieloletniej prognozie finansowej	Wprowadzono zmiany
11.		XLV/293/23	W sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Umowa na dzierżawę pod tor motocrossowy nie została zawarta
12.	12 kwietnia	XLVI/294/23	W sprawie zmian w budżecie Gminy Sawin na 2023 r.	Wprowadzono zmiany
13.		XLVI/295/23	W sprawie zmian w Wieloletniej prognozie finansowej	Wprowadzono zmiany
14.	19 maja	XLVII/296/23	W sprawie zmian w budżecie Gminy Sawin na 2023 r.	Wprowadzono zmiany
15.		XLVII/297/23	W sprawie zmian w Wieloletniej prognozie finansowej	Wprowadzono zmiany

16.	7 czerwca	XLVIII/298/23	W sprawie nieudzielenia Wójtowi Gminy Sawin wotum zaufania	Nie udzielono Wójtowi Gminy Sawin wotum zaufania
17.		XLVIII/299/23	W sprawie rozpatrzenia i zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2023 r.	Rozpatrzone i zatwierdzono sprawozdanie
18.		XLVIII/300/23	W sprawie przyjęcia „Programu Ochrony Środowiska dla Gminy Sawin na lata 2023 -2026 z perspektywą na lata 2027 -2030”.	Przyjęto do realizacji
19.		XLVIII/301/23	W sprawie powołania zespołu ds. Zaopiniowania kandydatów na ławników	Powołano zespół
20.		XLVIII/302/23	W sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Kultury, Oświaty, Sportu i Zdrowia	Zatwierdzono plan pracy
21.		XLVIII/303/23	W sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Skarg, Wniosków i Petycji	Zatwierdzono plan pracy
22.		XLVIII/304/23	W sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Budżetowej	Zatwierdzono plan pracy
23.		XLVIII/305/23	W sprawie zatwierdzenia planu pracy Komisji Rewizyjnej	Zatwierdzono plan pracy
24.	28 czerwca	XLIV/306/23	W sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin – jednostka strukturalna „A”	Miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin – jednostka strukturalna „A” stał się aktem prawa miejscowego i obowiązuje od 3 sierpnia 2023 r.
25.		XLIV/307/23	W sprawie określenia górnych stawek opłat ponoszonych przez właścicieli nieruchomości za usługi w zakresie odbierania odpadów komunalnych oraz opróżniania zbiorników bezodpływowych lub osadników przydomowych oczyszczalniach ścieków i transportu nieczystości ciekłych	Zaktualizowano górne stawki
26.		XLIV/308/23	Zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia oraz czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Sawin	Ustalono wysokości opłat za świadczenia oraz czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Sawin
27.		XLIV/309/23	W sprawie zmian w budżecie Gminy Sawin na 2023 r.	Wprowadzono zmiany
28.		XLIV/310/23	W sprawie zmian w Wieloletniej prognozie finansowej	Wprowadzono zmiany

29.	12 września	L/311/23	W sprawie zasięgnięcia od Komendanta Wojewódzkiego Policji informacji o kandydatach na ławników	Zasięgnięto informacji
30.		L/312/23	W sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	Działka nr 132 w Hredkowie została sprzedana
31.		L/313/23	W sprawie wyrażenia zgody na odstąpienie od obowiązku przetargowego trybu zawarcia umowy dzierżawy	Zawarto umowę dzierżawy bez przetargu
32.		L/314/23	Zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia wysokości opłat za świadczenia oraz czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Sawin	Zmieniono wysokość opłat za świadczenia oraz czasu bezpłatnego nauczania, wychowania i opieki w przedszkolu i oddziałach przedszkolnych prowadzonych przez Gminę Sawin
33.		L/315/23	W sprawie zmian w budżecie Gminy Sawin na 2023 r.	Wprowadzono zmiany
34.		L/316/23	W sprawie zmian w Wieloletniej prognozie finansowej	Wprowadzono zmiany
35.		L/317/23	W sprawie trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania zespołu interdyscyplinarnego w Gminie Sawin	Uchwalono tryb i sposób powoływania oraz odwoływania zespołu interdyscyplinarnego w Gminie Sawin
36.	27 października	LI/318/23	W sprawie wyboru ławnika na kadencję 2024 -2027	Wybrano ławnika
37.		LI/319/23	W sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	Sprzedano działkę nr 2514 w Sawinie
38.		LI/320/23	W sprawie wyrażenia zgody na zbycie nieruchomości	Przeprowadzono 1 przetarg negatywnie zakończony
39.		LI/321/23	W sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Sawin	Skargę uznano za zasadną
40.		LI/322/23	W sprawie uchwalenia rocznego programu współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. O działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 r.	Przyjęto do realizacji roczny program współpracy z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. O działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 r.
41.		LI/323/23	Zmieniająca uchwałę w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Sawin i inne organy oraz określenie granic obwodów publicznych szkół podstawowych	Zmieniono uchwałę w sprawie ustalenia planu sieci publicznych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Sawin i inne organy oraz określenie granic obwodów publicznych szkół podstawowych
42.		LI/324/23	W sprawie zmian w budżecie Gminy Sawin na 2023 r.	Wprowadzono zmiany
43.	LI/325/23	W sprawie zmian w Wieloletniej prognozie finansowej	Wprowadzono zmiany	

44.	29 listopada	LII/326/23	W sprawie ustalenia wysokości ekwiwalentu pieniężnego dla strażaków ratowników OSP z terenu Gminy Sawin, którzy uczestniczyli w działaniach ratowniczych, szkoleniach, ćwiczeniach oraz dla kandydatów na strażaka ratownika OSP za udział w szkoleniu	Ustalono wysokość ekwiwalentu pieniężnego w wysokości: 30 zł za każdą rozpoczętą godzinę udziału w działaniu ratowniczym, akcji ratowniczej, 12,00 zł za każdą rozpoczętą godzinę udziału w szkoleniach lub ćwiczeniach, oraz 20 zł za usuwanie niebezpiecznych owadów jak szerszenie, osy i inne; zabezpieczenie zerwanych lub uszkodzonych dachów
45.		LII/327/23	W sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2024 r. Na terenie Gminy Sawin	Obniżono średnią cenę skupu żyta przyjmowaną do obliczenia podatku rolnego na 2024 r. Na terenie Gminy Sawin
46.		LII/328/23	W sprawie rozpatrzenia skargi na działalność Wójta Gminy Sawin	Skargę uznano za bezzasadną
47.		LII/329/23	W sprawie zmian w budżecie Gminy Sawin na 2023 r.	Wprowadzono zmiany
48.		LII/330/23	W sprawie zmian w Wieloletniej prognozie finansowej	Wprowadzono zmiany
49.	22 grudnia	LIII/331/23	W sprawie podwyższenia kryterium dochodowego uprawniającego do korzystania z pomocy społecznej oraz zasad zwrotu wydatków za świadczenie udzielone w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w domu i w szkole na lata 2024-2028”	Podwyższono do 200 % kryterium dochodowe
50.		LIII/332/23	W sprawie ustanowienia gminnego programu osłonowego w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2024 – 2028”	Ustanowiono program „Posiłek w szkole i domu” na lata 2024-2028
51.		LIII/333/23	W sprawie przeznaczenia części działki na zamianę	Przeprowadzono podziały działek i przygotowywane są dokumenty do podpisania umowy notarialnej.
52.		LIII/334/23	W sprawie zmian w budżecie Gminy Sawin na 2023 r.	Wprowadzono zmiany
53.		LIII/335/23	W sprawie zmian w Wieloletniej prognozie finansowej	Wprowadzono zmiany
54.		LIII/336/23	W sprawie uchwały budżetowej na rok 2024	Uchwalono budżet na 2024 rok
55.		LIII/337/23	W sprawie Wieloletniej Prognozy Finansowej na lata 2024 -2031	Uchwalono Wieloletnią Prognozę Finansową na lata 2024 -2031

Od 16 listopada 2014 roku Wójtem Gminy Sawin był Dariusz Ćwir. W 2018 roku w wyborach samorządowych został wybrany po raz drugi na kadencję Wójta. Do zadań Wójta należy wykonywanie uchwał Rady Gminy Sawin, zadań określonych ustawami oraz reprezentowanie Gminy na zewnątrz. Realizuje on powierzone zadania przy pomocy Urzędu Gminy Sawin. Wójt Gminy Sawin w 2023 roku wydał 137 zarządzeń to o 30 więcej niż w roku poprzednim (tab.3). Na ostatni dzień grudnia do Urzędu Gminy wpłynęło 6139 pism, to o 2026 pism więcej niż w roku poprzednim. Na dzień 31 grudnia zatrudnionych było 53 pracowników samorządowych. W ciągu roku 1 osoba odeszła na emeryturę a 2 zrezygnowały ze świadczenia pracy. W wyniku otwartych naborów na stanowiska Urzędnicze zatrudniono 6 osób. W ciągu roku zatrudniono 10 pracowników gospodarczych, 16 pracowników w ramach robót publicznych, 12 osób odbyło praktyki studenckie i szkolne oraz staż odbyły 3 osoby.

Tabela 3 Wykaz Zarządzeń z 2023 roku

Lp.	Data	Nr	Treść	Sposób wykonania
1.	02.01.2023	1/23	W sprawie ustalenia pogotowia kasowego na 2023 r.	Ustalono pogotowie kasowe
2.	03.01.2023	2/23	W sprawie autopoprawki projektu uchwały budżetowej gminy na 2023 rok i autopoprawki projektu wieloletniej prognozy finansowej Gminy Sawin	Przyjęto autopoprawkę
3.	04.01.2023	3/23	W sprawie ustalenia planu dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli, maksymalnej kwoty dofinansowania opłat za kształcenie nauczycieli oraz form i specjalności kształcenia objętych dofinansowaniem w roku 2023	Ustalono plan dofinansowania form doskonalenia zawodowego nauczycieli
4.	11.01.2023	4/23	W sprawie wprowadzenia nowej Polityki Ochrony Danych Osobowych dla Urzędu Gminy w Sawinie	Wprowadzono nową Politykę Ochrony Danych Osobowych dla Urzędu Gminy w Sawinie
5.	13.01.2023	5/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
6.	13.01.2023	6/23	W sprawie zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 13.01.2023 r.	Wprowadzono zmiany
7.	23.01.2023	7/23	W sprawie wprowadzenia odpłatności za wynajem pomieszczeń i sprzętu	Wprowadzono odpłatności
8.	23.01.2023	8/23	W sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	Powołano Zespół
9.	23.01.2023	9/23	W sprawie zwrotu kosztów, używania do celów służbowych przez pracowników, pojazdu nie będącego własnością pracodawcy poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy	Zarządzono zwrot kosztów używania do celów służbowych przez pracowników, pojazdu nie będącego własnością pracodawcy poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy
10.	24.01.2023	10/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne kierownicze stanowisko urzędnicze Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Urzędzie Gminy Sawin	Ogłoszono nabór, nie obsadzono stanowiska
11.	27.01.2023	11/23	W sprawie zwołania zebrań wiejskich oraz wyborów sołtysów i członków rad sołeckich	Zwołano zebrania i wybrano sołtysów i rady sołeckie
12.	30.01.2023	12/23	W sprawie ustalenia harmonogramu czynności w postępowaniu rekrutacyjnym oraz postępowaniu uzupełniającym do przedszkola, oddziałów przedszkolnych w publicznych szkołach podstawowych oraz klas pierwszych szkół podstawowych prowadzonych przez Gminę Sawin na rok szkolny 2023/2024	Ustalono harmonogram
13.	02.02.2023	13/23	W sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na realizację zadań publicznych przez organizacje pozarządowe oraz podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie	Ogłoszono konkurs
14.	02.02.2023	14/23	Zmieniające zarządzenie w sprawie zwołania zebrań wiejskich oraz wyborów sołtysów i członków rad sołeckich	Wprowadzono zmiany
15.	02.02.2023	15/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
16.	02.02.2023	15a/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 02.02.2023	Wprowadzono zmiany
17.	08.02.2023	16/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne stanowisko urzędnicze referent ds. Informatyki w Urzędzie Gminy Sawin	Ogłoszono konkurs, obsadzono stanowisko

18.	13.02.2023	17/23	Zmieniające zarządzenie w sprawie zwołania zebrań wiejskich oraz wyboru sołtysów i członków rad sołeckich	Wprowadzono zmiany
19.	13.02.2023	18/23	W sprawie ustalenia minimalnych stawek czynszu oraz zasad najmu i użyczenia pomieszczeń i powierzchni w placówkach oświatowych i opiekuńczych na terenie Gminy Sawin	Ustalono minimalne stawki
20.	13.02.2023	19/23	W sprawie zasad (polityki) rachunkowości po aktualizacji	Ustalono zasady
21.	13.02.2023	20/23	W sprawie wprowadzenia Karty Audytu Wewnętrznego	Wprowadzono Kartę Audytu Wewnętrznego
22.	17.02.2023	21/23	W sprawie ogłoszenia naboru kandydatów na członków Komisji Konkursowej opiniującej oferty na realizację zadań publicznych w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w roku 2023	Ogłoszono nabór, brak chętnych. Powołano członków zarządzeniem nr 26/23
23.	21.02.2023	22/23	Zmieniające zarządzenie w sprawie zwołania zebrań wiejskich oraz wyborów sołtysów i członków rad sołeckich	Wprowadzono zmiany
24.	23.02.2023	23/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
25.	23.02.2023	24/23	W sprawie zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 23.02.2023 r.	Wprowadzono zmiany
26.	28.02.2023	25/23	W sprawie powołania Punktu Obsługi Inwestora Gminy Sawin	Utworzono Punkt Obsługi Inwestora Gminy Sawin
27.	03.03.2023	26/23	W sprawie określenia pracy oraz powołania Komisji Konkursowej opiniującej oferty na realizację zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2023 roku	Określono pracę oraz powołano Komisję Konkursową opiniującą oferty na realizację zadań publicznych z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej w 2023 roku
28.	06.03.2023	27/23	W sprawie powołania Zespołu do opracowania projektu Raportu o Stanie Gminy Sawin za 2022 r.	Powołano Zespół i raport został opracowany
29.	06.03.2023	28/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
30.	06.03.2023	29/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 06.03.2023	Wprowadzono zmiany
31.	07.03.2023	30/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne stanowisko kierownicze stanowisko urzędnicze Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Urzędzie Gminy Sawin	Ogłoszono nabór, nie obsadzono stanowiska
32.	07.03.2023	31/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
33.	07.03.2023	32/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
34.	14.03.2023	33/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne stanowisko kierownicze stanowisko urzędnicze Zastępca Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Urzędzie Gminy Sawin	Ogłoszono nabór, nie obsadzono stanowiska
35.	15.03.2023	34/23	W sprawie zmian w regulaminie Zakładowego Funduszu Świadczeń Socjalnych w Urzędzie Gminy w Sawinie	Wprowadzono zmiany
36.	16.03.2023	35/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
37.	16.03.2023	36/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 16.03.2023	Wprowadzono zmiany
38.	20.03.2023	37/23	W sprawie Planu kontroli w 2023 roku dotyczącego realizacji obowiązków właścicieli nieruchomości w zakresie pozbywania się nieczystości ciekłych oraz przedsiębiorców posiadających zezwolenie na prowadzenie działalności w zakresie opróżniania zbiorników bezodpływowych i transportu	Kontrole realizowane zgodnie z planem

			nieczystości ciekłych	
39.	30.03.2023	38/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne kierownicze stanowisko urzędnicze Kierownik Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie	Ogłoszono nabór, unieważniono nabór
40.	30.03.2023	39/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne kierownicze stanowisko urzędnicze Kierownik Dziennego Domu „Senior+” „Przystań” w Sawinie	Ogłoszono nabór, nie obsadzono stanowiska
41.	30.03.2023	40/23	W sprawie zmian w Regulaminie Pracy Urzędu Gminy Sawin stanowiącym załącznik do zarządzenia nr 8/2012 Wójta Gminy Sawin z dnia 19 stycznia 2012 r.	Wprowadzono zmiany
42.	30.03.2023	41/23	W sprawie wykonania budżetu za 2022 rok	Wprowadzono zmiany
43.	30.03.2023	42/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
44.	30.03.2023	43/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 30.03.2023	Wprowadzono zmiany
45.	03.04.2023	44/23	W sprawie odwołania i wyznaczenia nowego Inspektora Ochrony Danych	Odwołano i wyznaczono nowego Inspektora Ochrony Danych
46.	03.04.2023	45/23	W sprawie zmiany składu Gminnej Komisji Rozwiązywania Problemów Alkoholowych Gminy Sawin	Zmieniono skład komisji
47.	05.04.2023	46/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne kierownicze stanowisko urzędnicze Kierownik Dziennego Domu „Senior+” „Przystań” w Sawinie	Ogłoszono nabór, obsadzono stanowisko
48.	12.04.2023	47/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
49.	12.04.2023	48/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 12.04.2023	Wprowadzono zmiany
50.	17.04.2023	49/23	W sprawie szczegółowych kierunków działania oraz realizacji zadań obronnych wykonywanych w 2023 roku w ramach ustawy o obronie Ojczyzny	Realizacja zadań w zakresie planowania obronnego oraz zadań realizowanych na potrzeby Sił Zbrojnych takich jak: udział w wojewódzkim treningu stałego dyżuru „ANAKONDA 23”, sporządzenie aktualizacji Baz Danych HNS, sporządzenie zestawień świadczeń osobistych i rzeczowych, przeprowadzenie kwalifikacji wojskowej sporządzenie wykazu ćwiczeń na 2024 rok.
51.	27.04.2023	50/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
52.	27.04.2023	51/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 27.04.2023	Wprowadzono zmiany
53.	05.05.2023	52/23	W sprawie reorganizacji Urzędu Gminy Sawin i nadania Regulaminu Organizacyjnego Urzędowi Gminy Sawin	Nadano Regulamin Organizacyjny
54.	05.05.2023	53/23	Zmieniające zarządzenie w sprawie ustalenia Regulaminu Pracy Urzędu Gminy Sawin	Wprowadzono zmiany
55.	11.05.2023	54/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne stanowisko kierownicze stanowisko urzędnicze Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Urzędzie Gminy Sawin	Ogłoszono nabór, nie obsadzono stanowiska
56.	22.05.2023	55/23	W sprawie udzielenia pożyczki dla Klubu Sportowego Sawena Sawin na realizację zadania pod	Udzielono pożyczki

			nazwą „Budowa infrastruktury turystycznej lub rekreacyjnej służącej integracji społecznej”	
57.	22.05.2023	56/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
58.	22.05.2023	57/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 22.05.2023	Wprowadzono zmiany
59.	31.05.2023	58/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
60.	31.05.2023	59/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 31.05.2023	Wprowadzono zmiany
61.	01.06.2023	60/23	W sprawie powołania komisji ds. Oceny wniosków sołectw o przyznanie środków z funduszu sołectkiego	Powołano komisję
62.	09.06.2023	61/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne stanowisko kierownicze stanowisko urzędnicze Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Urzędzie Gminy Sawin	Ogłoszono nabór, nie obsadzono stanowiska
63.	12.06.2023	62/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne stanowisko urzędnicze młodszy referent ds. Obsługi technicznej w Referacie Budownictwa, Gospodarki Przestrzennej i Obsługi Inwestycji Urzędu Gminy Sawin	Ogłoszono nabór, obsadzono stanowisko
64.	12.06.2023	63/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne stanowisko urzędnicze młodszy referent ds. Gospodarki komunalnej w Referacie Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Sawin	Ogłoszono nabór, obsadzono stanowisko
65.	12.06.2023	64/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
66.	12.06.2023	65/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 12.06.2023	Wprowadzono zmiany
67.	19.06.2023	66/23	W sprawie rozpatrzenia uwag wniesionych podczas wyłożenia do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin – jednostka strukturalna „A”	Rozpatrzono uwagi, które wpłynęły podczas wyłożenia do publicznego wglądu projektu zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin – jednostka strukturalna „A”
68.	19.06.2023	67/23	W sprawie kontroli zarządczej	Wprowadzono kontrolę zarządczą
69.	19.06.2023	68/23	W sprawie ustalenia regulaminu dokonywania okresowych ocen kwalifikacyjnych pracowników samorządowych zatrudnionych w Urzędzie Gminy Sawin na stanowiskach urzędniczych, w tym kierowniczych stanowiskach urzędniczych oraz kierujących jednostkami organizacyjnymi gminy	Ustalono regulamin
70.	28.06.2023	69/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
71.	28.06.2023	70/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 28.06.2023	Wprowadzono zmiany
72.	30.06.2023	71/23	W sprawie zmian w regulaminie wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Gminy Sawin	Wprowadzono zmiany
73.	30.06.2023	72/23	W sprawie powołania komisji ds. Stypendiów Wójta Gminy Sawin	Powołano komisję
74.	03.07.2023	73/23	W sprawie upoważnienia pracownika Urzędu Gminy Sawin do załatwiania indywidualnych spraw z zakresu administracji publicznej	Wydano upoważnienie
75.	10.07.2023	74/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
76.	10.07.2023	75/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 10.07.2023	Wprowadzono zmiany

77.	21.07.2023	76/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
78.	21.07.2023	77/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 21.07.2023	Wprowadzono zmiany
79.	02.08.2023	78/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
80.	02.08.2023	79/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 02.08.2023	Wprowadzono zmiany
81.	02.08.2023	80/23	W sprawie Misji Urzędu Gminy Sawin	Ustalono Misję
82.	02.08.2023	81/23	W sprawie powołania komisji likwidacyjnej, określenia sposobu jej pracy, sposobu likwidacji środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych będących w ewidencji Urzędu Gminy Sawin	Powołano komisję
83.	02.08.2023	82/23	W sprawie wprowadzenia i stosowania wewnętrznej procedury w zakresie przeciwdziałania niewywiązywaniu się z obowiązku przekazywania informacji o schematach podatkowych w Gminie Sawin	Wprowadzono wewnętrzną procedurę
84.	16.08.2023	83/23	W sprawie skrócenia czasu pracy pracowników Urzędu Gminy Sawin z powodu upałów	Skrócono czas pracy
85.	17.08.2023	84/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
86.	17.08.2023	85/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 17.08.2023	Wprowadzono zmiany
87.	17.08.2023	86/23	W sprawie określenia zasad oszczędzania energii elektrycznej w budynku Urzędu Gminy Sawin	Określono zasady oszczędzania energii
88.	17.08.2023	87/23	W sprawie obniżenia wartości nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w trzecim przetargu	Nie doszło do sprzedaży – brak chętnych dz. 252 w Człuczycach Dużych
89.	23.08.2023	88/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne stanowisko kierownicze stanowisko urzędnicze Zastępcy Kierownika Urzędu Stanu Cywilnego w Urzędzie Gminy Sawin	Ogłoszono nabór, nie obsadzono stanowiska
90.	28.08.2023	89/23	W sprawie ustalenia terminu składania wniosków o udzielenie pomocy uczniom objętym Rządowym programem pomocy uczniom niepełnosprawnym w formie dofinansowania zakupu podręczników, materiałów edukacyjnych i materiałów ćwiczeniowych w latach 2023-2025	Ustalono termin składania wniosków
91.	29.08.2023	90/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
92.	29.08.2023	91/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 29.08.2023	Wprowadzono zmiany
93.	12.09.2023	92/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
94.	12.09.2023	93/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 12.09.2023	Wprowadzono zmiany
95.	18.09.2023	94/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne stanowisko urzędnicze stanowisko ds. Ochrony środowiska w Referacie Rolnictwa i Ochrony Środowiska Urzędu Gminy Sawin	Ogłoszono konkurs, obsadzono stanowisko
96.	18.09.2023	95/23	W sprawie wyznaczenia w Zespole Szkół w Sawinie, w których nie utworzono stanowiska wicedyrektora innych nauczycieli tej szkoły do pełnienia zastępstwa w przypadku nieobecności Dyrektora	Wyznaczono osoby do pełnienia zastępstwa
97.	20.09.2023	96/23	W sprawie opracowania materiałów planistycznych do projektu budżetu Gminy na 2024 r.	Opracowano materiały planistyczne
98.	21.09.2023	97/23	W sprawie powołania Pełnomocnika do spraw Ochrony Informacji Niejawnych	Powołano pełnomocnika

99.	22.09.2023	98/23	W sprawie powołania Gminnego Zespołu Interdyscyplinarnego	Powołano Gminny Zespół Interdyscyplinarny
100.	22.09.2023	99/23	W sprawie wykazu miejsc przeznaczonych na bezpłatne umieszczanie urzędowych obwieszczeń wyborczych i plakatów komitetów wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, zarządzonych przez Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej na dzień 15 października 2023 r.	Wyznaczono miejsca przeznaczone na bezpłatne umieszczanie urzędowych obwieszczeń wyborczych i plakatów komitetów wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
101.	25.09.2023	100/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
102.	25.09.2023	101/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 25.09.2023	Wprowadzono zmiany
103.	25.09.2023	102/12	W sprawie ustanowienia koordynatora gminnego i operatorów informatycznej obsługi Obwodowych Komisji Wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.	Ustanowiono koordynatora gminnego i operatorów informatycznej obsługi Obwodowych Komisji Wyborczych w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej zarządzonych na dzień 15 października 2023 r.
104.	25.09.2023	103/23	W sprawie przeprowadzenia pełnej inwentaryzacji majątku Gminy Sawin	Przeprowadzono pełną inwentaryzację majątku Gminy Sawin
105.	29.09.2023	104/23	W sprawie ogłoszenia otwartego naboru na kandydata na wolne stanowisko urzędnicze ds. Obsługi inwestycji w Urzędzie Gminy Sawin	Ogłoszono nabór, obsadzono stanowisko
106.	29.09.2023	105/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
107.	29.09.2023	106/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 29.09.2023	Wprowadzono zmiany
108.	05.10.2023	107/23	W sprawie przeprowadzenia konsultacji społecznych projektu uchwały Rady Gminy Sawin w sprawie przyjęcia „Programu współpracy Gminy Sawin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami wymienionymi w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie na 2024 rok”	Przeprowadzono konsultacje
109.	09.10.2023	108/23	W sprawie powołania komisji odbiorowej zadania inwestycyjnego pn. „Budowa wodociągów na terenie Gminy Sawin”	Powołano komisję odbiorową
110.	09.10.2023	109/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
111.	09.10.2023	110/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 09.10.2023	Wprowadzono zmiany
112.	09.10.2023	111/23	W sprawie odwołania powierzenia obowiązków Kierownika Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie i cofnięcia pełnomocnictwa do dokonywania wszystkich czynności z zakresu prawa pracy oraz składania jednoosobowych oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie	Odwołano powierzenie obowiązków Kierownika Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie i cofnięto pełnomocnictwo do dokonywania wszystkich czynności z zakresu prawa pracy oraz składania jednoosobowych oświadczeń woli związanych z prowadzeniem bieżącej działalności Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie

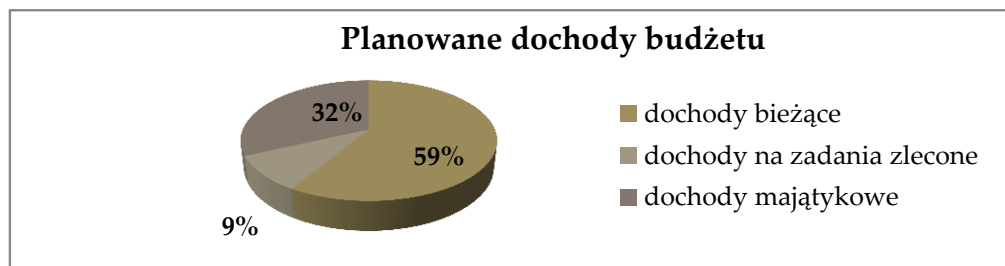
113.	09.10.2023	112/23	W sprawie powierzenia obowiązków Kierownika Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie oraz udzielenia pełnomocnictwa	Powierzono obowiązki Kierownikowi Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie oraz udzielono pełnomocnictwo
114.	13.10.2023	113/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
115.	13.10.2023	114/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 13.10.2023	Wprowadzono zmiany
116.	19.10.2023	115/23	W sprawie powołania komisji odbiorowej	Powołano komisję odbiorową
117.	19.10.2023	116/23	W sprawie zmiany osoby odpowiedzialnej za utrzymywanie kontaktów z podmiotami krajowego systemu cyberbezpieczeństwa.	Dokonano zmian
118.	19.10.2023	117/23	W sprawie wprowadzenia procedury zarządzania incydentami cyberbezpieczeństwa	Wprowadzono procedurę
119.	25.10.2023	118/23	W sprawie zmian w regulaminie wynagradzania pracowników samorządowych zatrudnionych na podstawie umowy o pracę w Urzędzie Gminy Sawin	Wprowadzono zmiany
120.	27.10.2023	119/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
121.	27.10.2023	120/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 27.10.2023	Wprowadzono zmiany
122.	27.10.2023	121/23	W sprawie upoważnienia do dostępu do Centralnej Ewidencji Emisyjności Budynków (CEEB) pracowników Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sawinie	Wydano upoważnienie
123.	06.11.2023	122/23	W sprawie projektu uchwały budżetowej gminy na 2024 rok i projektu wieloletniej prognozy finansowej Gminy Sawin	Opracowano projekt
124.	07.11.2023	123/23	W sprawie powołania komisji odbiorowej	Powołano komisję
125.	22.11.2023	124/23	Zmieniające Zarządzenie w sprawie przeprowadzenia pełnej inwentaryzacji składników majątku Gminy Sawin	Wprowadzono zmiany
126.	29.11.2023	125/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
127.	29.11.2023	126/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 29.11.2023	Wprowadzono zmiany
128.	11.12.2023	127/23	W sprawie wysokości stawek czynszu regulowanego za lokale mieszkalne.	Określono wysokości stawek
129.	11.12.2023	128/23	W sprawie powołania komisji przetargowej do przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie, użytkowanie, najem lub dzierżawę nieruchomości stanowiących własność gminy Sawin.	Powołano komisję
130.	12.12.2023	129/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
131.	12.12.2023	130/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 12.12.2023	Wprowadzono zmiany
132.	22.12.2023	131/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
133.	22.12.2023	132/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 22.12.2023	Wprowadzono zmiany
134.	27.12.2023	133/23	W sprawie dodatkowego dnia wolnego od pracy przysługującego pracownikom Urzędu Gminy Sawin	Wyznaczono dodatkowy dzień wolny
135.	29.12.2023	134/23	W sprawie zmiany osoby odpowiedzialnej za utrzymywanie kontaktów z podmiotami krajowego systemu cyberbezpieczeństwa	Dokonano zmian
136.	29.12.2023	135/23	W sprawie zmian w budżecie gminy na 2023 rok	Wprowadzono zmiany
137.	29.12.2023	136/23	W sprawie wprowadzenia zmian w planie finansowym Urzędu Gminy Sawin na 29.12.2023	Wprowadzono zmiany

4) Finanse Gminy Sawin w 2023 roku

Polityka finansowa Gminy Sawin realizowana była w oparciu o uchwałę budżetową, corocznie uchwalaną przez Radę Gminy, która określa źródła dochodów oraz kierunki wydatkowania środków. Realizacja inwestycji oparta jest o przedsięwzięcia wyszczególnione w Wieloletniej Prognozie Finansowej.

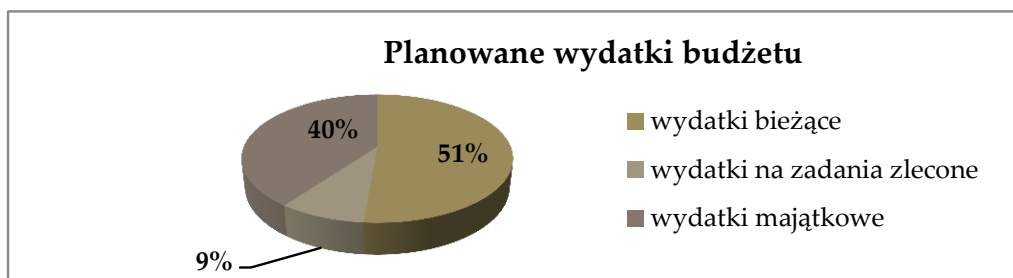
Budżet Gminy Sawin na 2023 rok został uchwalony Uchwałą nr XLIV/285/23 Rady Gminy Sawin w dniu 13 stycznia 2023 roku. W budżecie ustalono dochody i wydatki (wyk. 1 i 2) oraz przychody i rozchody budżetu na poziomie:

- Dochody łącznie: 3 848 850,50 zł w tym:
 - Dochody bieżące: 23 862 479,00 zł, w tym na zadania zlecone: 3 857 653,00 zł
 - Dochody majątkowe: 12 986 371,50 zł

Wykres 1 Planowane dochody budżetu

- Wydatki łącznie: 40 233 423,85 zł w tym:
 - Wydatki bieżące: 22 643 570,17 zł, w tym na zadania zlecone: 3 857 653,00 zł
 - Wydatki majątkowe: 17 589 853,68 zł

Wykres 2 Planowane wydatki budżetu

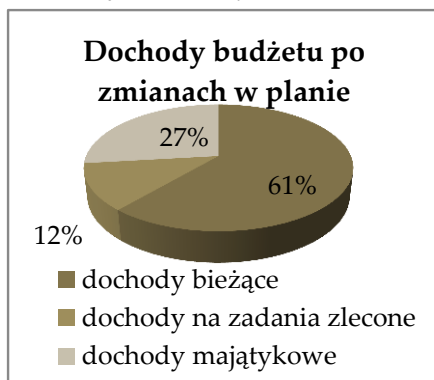
Planowany wynik wykonania budżetu:

- Przychody budżetu: 4 178 980,15 zł
- Rozchody budżetu: 794 406,80 zł

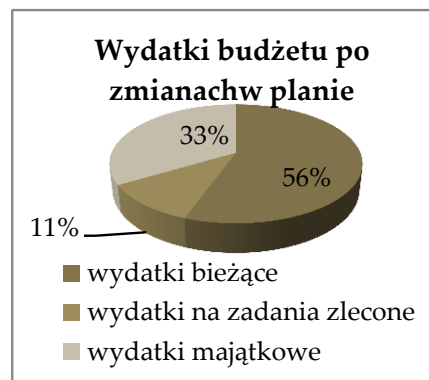
W trakcie 2023 roku wprowadzono stosownymi uchwałami Rady Gminy Sawin i Zarządzeniami Wójta Gminy Sawin zmiany w planie dochodów i wydatków budżetu gminy w związku ze: zmianami w dotacjach celowych na realizację zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych gminie ustawami, w tym w zakresie pomocy społecznej, świadczeń wychowawczych, edukacji, bieżących zmian kwot dot. zadań własnych gminy, pozyskania dofinansowania ze środków z budżetu Unii Europejskiej, środki otrzymane z Funduszu Pomocy na finansowanie lub dofinansowanie zadań bieżących w zakresie pomocy obywatelom Ukrainy, środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań związanych z przeciwdziałaniem COVID-19. Po dokonanych zmianach w budżecie gminy plany przedstawiają się następująco na 31.12.2023 r (wyk. 3 i 4).

- Dochody łącznie: 42 760 457,07 zł w tym:
 - Dochody bieżące: 29 746 664,08 zł, w tym na zadania zlecone: 5 773 614,31 zł
 - Dochody majątkowe: 13 013 792,99 zł

- Wydatki łącznie: 47 121 746,15 zł w tym:
 - Wydatki bieżące: 29 383 934,94 zł, w tym na zadania zlecone: 5 773 614,31 zł
 - Wydatki majątkowe: 17 737 811,21 zł

Wykres 4 Dochody budżetu po zmianach

Wykres 3 Wydatki budżetu po zmianach

Realizacja budżetu gminy przedstawia się następująco: dochody zrealizowano w 90,96%, wydatki w 82,78%, przychody w 100,48% oraz rozchody w 114,41%.

1) Dochody Gminy Sawin

Ogólna kwota dochodów zaplanowana w 2023 r. w wysokości 42 760 457,07 zł. na 31.12.2023 r. została zrealizowana w kwocie **38 894 902,24 zł.** co stanowi **90,96 %** rocznych dochodów. Ze zrealizowanej sumy dochodów na dochody majątkowe i inwestycyjne przypada kwota 9 375 693,65 zł., co stanowi 72,04 % planowanych dochodów majątkowych 2023 r., dochody związane z wykonaniem zadań bieżących zamknęły się kwotą 29 519 208,59 zł, które stanowią 99,24 % planowanych dochodów bieżących na 2023 r. Z sumy zrealizowanych dochodów bieżących kwota 5 697 896,71 zł wykorzystana została na finansowanie zadań zleconych. Poniższe zestawienie (tab. 4) przedstawia realizację planów dochodów sklasyfikowaną wg działów klasyfikacji budżetowej. Szczegółowa realizacja planu dochodów wg. działów, rozdziałów i paragrafów przedstawiona została w sprawozdaniu z wykonania budżetu udostępnionym na stronie internetowej Gminy Sawin.

Tabela 4 Realizacja planu dochodów w 2023 roku wg. działów

Dział	Nazwa działu	Plan dochodów po zmianach	Dochody wykonane na dzień 31.12.2023r.	% wykonania
010	Rolnictwo i łowiectwo	2 114 820,35 zł	2 421 639,84 zł	114,51
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	292 300,00 zł	239 139,94 zł	81,81
700	Gospodarka Mieszkaniowa	1 040 808,00 zł	783 403,64 zł	75,27
600	Transport i Łączność	113 600,00 zł	338 637,84 zł	298,10
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	5 000,00 zł	4 850,55 zł	97,01
750	Administracja Publiczna	120 170,31 zł	113 272,48 zł	94,26
751	Urzędy naczelných organów	57 360,00 zł	75 360,00 zł	100
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	76 640,00 zł	76 640,00 zł	100
756	Dochody osób fizycznych, osób prawnych i innych jednostek nie posiadających osobowości prawnej	17 942 282,85 zł	14 220 621,66 zł	79,26
758	Różne rozliczenia	13 897 372,93 zł	13 897 373,00 zł	100,01
801	Oświata i wychowanie	727 913,59 zł	693 940,95 zł	95,33
851	Ochrona Zdrowia	0,00 zł	59,76 zł	-
852	Pomoc Społeczna	1 311 386,60 zł	1 305 302,74 zł	99,54
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	588 533,90 zł	524 565,93 zł	89,13
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	184 167,80 zł	144 207,48 zł	78,30
855	Rodzina	3 246 300,74 zł	3 157 104,75 zł	97,25
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 041 800,00 zł	916 781,78 zł	88,00

Uzyskane dochody z tytułu sprzedaży mienia Gminy przedstawiają się następująco:

1. Działka Nr 108 o pow. 1,06 ha we wsi Łukówek – za cenę netto 15 738,00 zł.
2. Działka Nr 854/1 o pow. 0,73 ha we wsi Sawin – za cenę netto 242 235,77 zł.
3. Działka Nr 19 o pow. 1,15 ha położona we wsi Petryłów za cenę netto 50 489,16 zł.
4. Działka Nr 22/1 o pow. 1,4706 ha we wsi Petryłów za cenę netto 37 615,00 zł.
5. Działka Nr 23 o pow. 1,62 ha we wsi Petryłów za cenę netto 69 351,59 zł.
6. Działka Nr 132 o pow. 0,5 ha we wsi Hredków za cenę netto 12 970,00 zł.

2) Wydatki Gminy Sawin

Ogólna kwota wydatków zaplanowana na rok 2023 w wysokości 47 121 746,15 zł. na 31.12.2023 r. została zrealizowana w kwocie **39 006 484 77 zł**, co stanowi **82,78%** planowanych wydatków. Ze zrealizowanej sumy na wydatki majątkowe i inwestycyjne przypada kwota 10 278 237,03 zł., co stanowi 57,95% planowanych wydatków majątkowych na 2023 r. Wydatki związane z wykonaniem zadań bieżących zamknęły się kwotą 28 728 247,74 zł., które stanowią 97,77% planowanych wydatków bieżących na 2023 r. Z sumy zrealizowanych wydatków bieżących kwota 5 687 599,74 zł. wykorzystana została na finansowanie zadań zleconych z zakresu administracji rządowej.

Zrealizowana suma wydatków bieżących obejmuje:

- wynagrodzenia i składki 11 193 951,80 zł.
- wydatki na realizację zadań statutowych 7 418 178,55 zł.
- dotacje z budżetu gminy 5 721 359,26 zł.
- świadczenia na rzecz osób fizycznych 3 739 716,46 zł.
- obsługa długu 638 101,67 zł
- programy finansowane z udziałem środków 316 940,00 zł
o których mowa w art.5 ust.1 pkt 2 ustawy
o finansach publicznych

Szczegółowa realizacja planu wydatków wg. działów, rozdziałów paragrafów przedstawiona została w sprawozdaniu z wykonania budżetu udostępnionym również wszystkim zainteresowanym na stronie internetowej Gminy Sawin (tab.5).

Tabela 5 Realizacja planu wydatków w 2023 roku wg. działów

Dział	Nazwa działu	Plan wydatków po zmianach	Wydatki wykonane na dzień 31.12.2023r.	% wykonania
010	Rolnictwo i łowiectwo	12 035 165,44 zł	6 799,538,41 zł	56,50
400	Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz i wodę	154 230,00 zł	148 623,79 zł	96,37
600	Transport i łączność	7 251 140,88 zł	5 019 412,41 zł	69,22
700	Gospodarka Mieszkaniowa	176 474,00 zł	175 881,13 zł	99,66
710	Działalność Usługowa	9 000,00 zł	8 848,29 zł	98,31
720	Informatyka	157 590,00 zł	157 590,00 zł	100,00
750	Administracja Publiczna	5 167 634,33 zł	5 163 674,79 zł	99,92
751	Urzędy naczelných organów	57 360,00 zł	57 360,00 zł	100
754	Bezpieczeństwo publiczne i ochrona przeciwpożarowa	322 040,00 zł	315 398,46 zł	97,94
757	Obsługa długu publicznego	643 539,00 zł	638 101,67 zł	99,16
801	Oświata i wychowanie	11 550 517,53 zł	11 244 146,86 zł	97,35
851	Ochrona Zdrowia	117 068,16 zł	116 941,87 zł	99,89
852	Pomoc Społeczna	3 029 152,60 zł	2 950 838,17 zł	97,41
853	Pozostałe zadania w zakresie polityki społecznej	702 183,00 zł	627 564,97 zł	89,37
854	Edukacyjna opieka wychowawcza	271 096,21 zł	218 282,15 zł	80,52
855	Rodzina	3 360 843,74 zł	3 309 277,91	98,47
900	Gospodarka komunalna i ochrona środowiska	1 297 439,36 zł	1 260 266,95 zł	97,13
921	Kultura i ochrona dziedzictwa narodowego	671 299,26 zł	649 909,03 zł	96,81
926	Kultura fizyczna i sport	147 972,64 zł	144 827,91 zł	97,87

W każdym roku budżetowym ważną rolę odgrywają również koszty poniesione na realizowane inwestycje jednoroczne i zadania wieloletnie. Według zawartych w sprawozdaniu z wykonania budżetu za 2023 r. danych Gmina Sawin poniosła następujące wydatki (tab.6,7).

Tabela 6 Wydatki na zadania inwestycyjne poniesione w 2023 roku

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Dział	Rozdział	Wysokość wydatków na 2023 rok	Wykonanie	%
1.	Modernizacja i doposażenie świetlicy wiejskiej Bukowa Wielka (fundusz sołecki)	921	92109	20 000,00	20 000,00	100,00
2.	Rozbudowa świetlicy wiejskiej w miejscowości Chutcze (fundusz sołecki)	921	92109	20 543,11	20 482,77	99,71
3.	Budowa drogi gminnej Nr 104528L na terenie sołectwa Czuczycze (fundusz sołecki)	600	60016	19 800,00	19 800,00	100,00
	Doposażenie placu zabaw w sołectwie Czuczycze (fundusz sołecki)	926	92695	11 972,64	11 874,56	99,18
4.	Modernizacja świetlicy wiejskiej na terenie sołectwa Malinówka (fundusz sołecki)	921	92109	14 209,87	13 717,35	96,53
5.	Wykonanie monitoringu i oświetlenia przy Zalewie Niwa (fundusz sołecki)	010	01095	53 220,50	53 220,50	100,00
6.	Zwodociągowanie Gminy Sawin	010	01043	1 194 859,00	0,00	0,00
7.	Remont i budowa dróg gminnych w miejscowości Sawin	600	60016	2 137 644,99	2 119 692,20	99,16
8.	„Dostępny samorząd - granty”	853	85395	68 634,00	68 634,00	100,00
9.	Urządzenie mobilne z drukarką do odczytu stanów liczników	400	40002	19 000,00	13 437,98	70,73
10.	„Cyfrowa Gmina” wzmocnienie cyfrowej odporności na zagrożenia w Urzędzie Gminy Sawin	720	72095	138 960,22	138 960,22	100,00
11.	Przebudowa drogi w ramach zadania: Modernizacja odcinka drogi gminnej nr 122088L - Podpakule	600	60016	154 000,00	153 735,82	99,83
Razem:				3 852 844,33	2 633 555,40	68,35

Tabela 7 Wydatki na inwestycje wieloletnie zrealizowane w 2023 r.

Lp.	Nazwa zadania inwestycyjnego	Dział	Rozdział	Plan wydatków na 2023 r.	Wykonanie	%
1.	Modernizacja oczyszczalni ścieków w Sawinie	010	01044	2 706 660,00	7 511,00	0,28
2.	Budowa wodociągu na terenie Gminy	010	01043	5 399 100,00	5 399 100,00	100,00
3.	Budowa dróg gminnych w miejscowości Krobonosz nr 122209L	600	60016	2 197 022,34	2 154 678,72	98,07
4.	Budowa ścieżki rowerowej na trasie Chełm - Włodawa	600	60016	2 168 964,43	9 840,00	0,45
5.	Modernizacja ujęcia wody w Sawinie	010	01043	1 352 030,33	12 335,00	0,91
Razem:				13 823 777,10	7 583 464,72	54,86

W 2023 r. Gmina Sawin na realizację zadań publicznych udzieliła dotacji w łącznej kwocie **5 780 859,26** (tab. 8).

Tabela 8 Udzielone dotacje

Lp.	Klasyfikacja budżetowa	Nazwa instytucji, zadania, rodzaj udzielonych dotacji	Kwota dotacji plan	Wykonanie	%	
	Dział	Rozdział				
1.	851	85158	Miasto Chełm	7 000,00	7 000,00	100,00
2.	900	90013	Miasto Chełm	18 400,00	17 752,00	96,48
3.	600	60014	Starostwo Powiatowe w Chełmie	59 500,00	59 500,00	100,00
Razem dotacje celowe dla jednostek sektora finansów publicznych				84 900,00	84 252,00	99,24

1.	921	92109	Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie	350 000,00	341 993,99	97,71
2.	921	92116	Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie	203 800,00	191 090,96	93,76
Razem dotacje celowe podmiotowe dla jednostek sektora finansów publicznych				553 800,00	533 084,95	96,26
1.	926	92605	Zadania z zakresu kultury fizycznej	100 000,00	100 000,00	100,00
2.	754	75412	OSP	3 984,00	3 984,00	100,00
Razem dotacje celowe związane z realizacją zadań jednostki samorządu terytorialnego przez jednostki spoza sektora finansów publicznych				103 984,00	103 984,00	100,00
1.	801	80101	Stowarzyszenie „Edukator” Szkoła podstawowa	3 454 119,91	3 454 118,91	99,99
2.	801	80103	Stowarzyszenie „Edukator” Oddziały przedszkolne	1 036 959,36	1 036 957,36	99,99
4.	801	80149	Stowarzyszenie „Edukator” Specjalna organizacja nauki	69 753,75	69 753,75	100,00
5.	801	80150	Stowarzyszenie „Edukator” Specjalna organizacja nauki	468 575,21	468 574,46	99,99
6.	854	85404	Stowarzyszenie „Edukator” Wczesne wspomaganie rozwoju dziecka	12 745,91	12 745,83	99,99
7.	801	80153	Stowarzyszenie „Edukator” Dotacja podręcznikowa	16 786,29	16 713,00	99,56
8.	854	85415	Specjalny Ośrodek Szkolno – Wychowawczy w Sawinie	675,00	675,00	100,00
Razem dotacja podmiotowa z budżetu dla publicznej jednostki systemu oświaty prowadzonej przez osobę prawną inną niż JST				5 059 615,43	5 059 538,31	99,99
Razem:				5 802 299,43	5 780 859,26	99,63

Stan zaległości niepodatkowych w wartości nominalnej na dzień **31.12.2023 r.** wynosi

1 115 034,91 zł. w tym z tytułu:

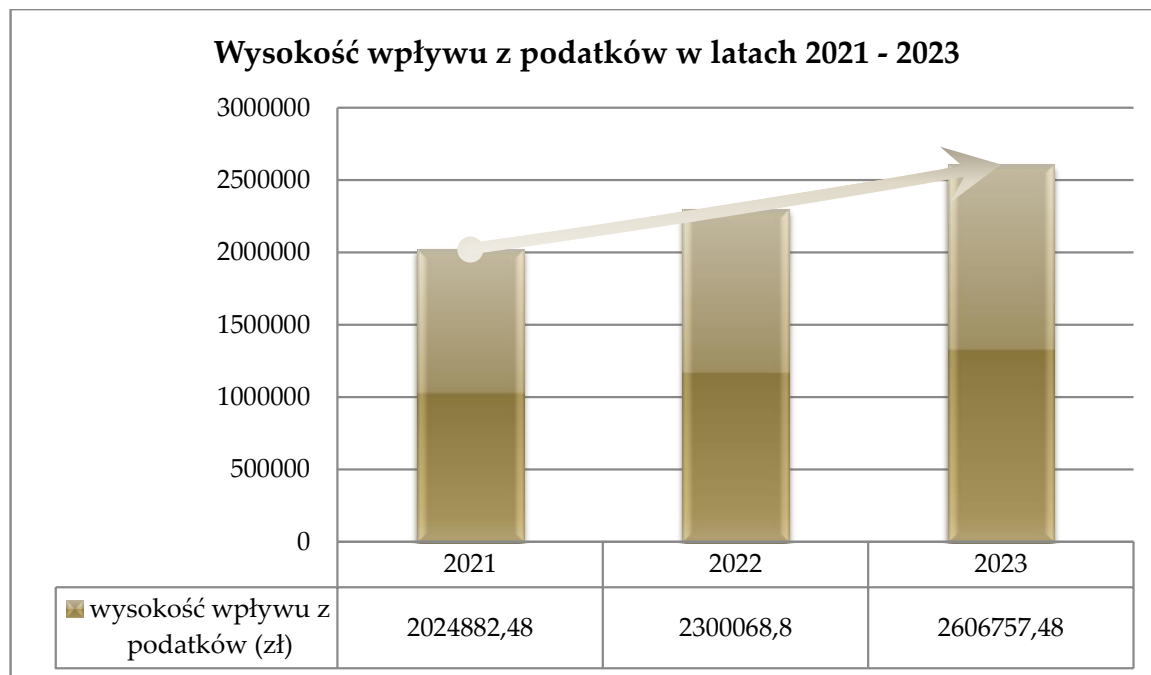
- opłata za wodę 4 067,07 zł.
- wpływy z tytułu opłat i kosztów sądowych za wodę 130,00 zł.
- najmu lokali użytkowych i czynszu za grunty gminne 16 258,57 zł
- opłat z tytułu energii elektrycznej i centralnego ogrzewania 13 666,53 zł.
- opłata za ścieki 8 638,21 zł.
- opłaty za odbiór n/stałych 62 219,09 zł.
- opłaty za zarząd i użytkowanie wieczyste 15 836,10 zł.
- odpłatności uczniów i młodzieży za obiady 4 607,50 zł.
- zaliczki alimentacyjnej i świadczeń z Funduszu Alimentacyjnego 963 254,64 zł
- wpływu z tytułu grzywien i kar pieniężnych od osób prawnych i innych jednostek organizacyjnych 15 936,00 zł.
- wpływy z opłat za korzystanie z wychowania przedszkolnego 609,60 zł.
- wpływy z opłaty eksploatacyjnej 9 795,60 zł.
- wpływy z kosztów upomnienia 16,00 zł.

Gmina w roku 2023 nie zaciągnęła kredytu długoterminowego. Spłata zobowiązań wynikających z zaciągniętych kredytów bankowych regulowana była na bieżąco, w związku z tym na dzień 31.12.2023 r. pozostała do całkowitej spłaty **6 866 760,00 zł**, zatem spłacono w ciągu roku kredyty i obligacje w kwocie 794 406,80 zł. Art 242 ustawy o finansach publicznych został spełniony dochody bieżące przewyższają wydatki bieżące o kwotę 790.960,85 zł.

Gmina na koniec roku 2023 r. zamknęła się deficytem w kwocie **111.582,53 zł**.

5) Podatki w 2023 roku

W 2023 roku wpływy z tytułu podatków lokalnych, tj. z podatku rolnego, leśnego, od nieruchomości i od środków transportowych w gminie Sawin wyniosły łącznie **2 606 757,48 zł** i były **wyższe o 306 688,68 zł** w stosunku do roku poprzedniego, czyli o **13,33%** (wyk. 5). Osiągnięte wyższe dochody podatkowe w głównej mierze były skutkiem prowadzonych intensywnych czynności organu podatkowego z zakresu powszechności opodatkowania bezpośrednio związanych z przeprowadzoną modernizacją ewidencji gruntów i budynków na terenie gminy Sawin. Natomiast udział procentowy wpływów podatkowych w budżecie gminy ukształtował się w 2023 r. na poziomie 6,70%.

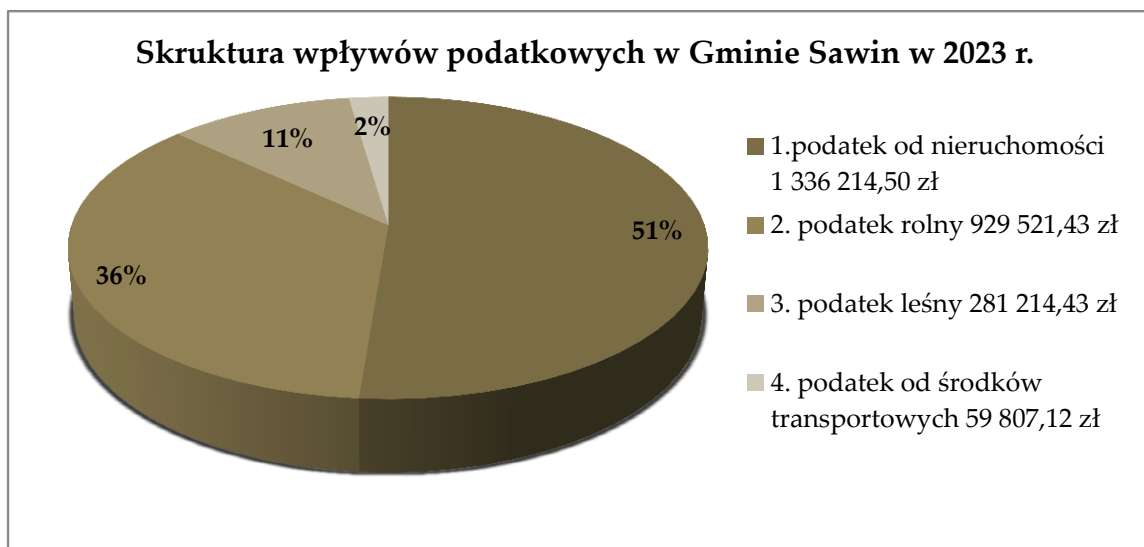

Wykres 5 Wpływy z podatków w latach 2021-2023

Podstawą do naliczania **podatku od nieruchomości** w 2023 r. była uchwała nr XLI/269/22 Rady Gminy Sawin z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie określenia wysokości stawek podatku od nieruchomości obowiązujących na terenie gminy Sawin (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2022 r. poz. 6348). Stawki uchwalone na podstawie tego aktu prawa miejscowego i obowiązujące w 2023 r. pozwoliły na osiągnięcie dochodów z tytułu podatku od nieruchomości na poziomie **1 336 214,50 zł**. W strukturze dochodów podatkowych właśnie ten rodzaj podatku stanowił największe wpływy, tj. **51,26%**. Na drugim miejscu uplasowały się wpływy z tytułu **podatku rolnego** osiągając poziom **929 521,43 zł**, stanowiąc tym samym **35,66%** wszystkich dochodów podatkowych w gminie. Podatek rolny był naliczany przez organ podatkowy w oparciu o podjętą uchwałę Nr XLI/268/22 Rady Gminy Sawin z dnia 30 listopada 2022 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2023 r. na terenie gminy Sawin (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2022 r. poz. 6347).

W przypadku **podatku leśnego**, w związku z brakiem decyzji dotyczącej obniżenia ceny sprzedaży drewna, będącej podstawą do uchwalenia stawki tego podatku w 2023 r. obowiązywała ta maksymalna ogłoszona w drodze Komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego z dnia 19 października 2022 r. w sprawie średniej ceny sprzedaży drewna, obliczonej według średniej ceny drewna uzyskanej przez nadleśnictwa za pierwsze trzy kwartały 2022 r. (M.P. z 2022 r. poz. 996). Dzięki temu budżet gminy został zasilony wpływami na kwotę **281 214,43 zł**, co stanowiło **10,78%** wszystkich dochodów podatkowych.

Zaledwie 2,30% w strukturze wpływów podatkowych stanowił **podatek od środków transportowych**. Na podstawie obowiązującej także w 2023 r. uchwały nr I/10/18 Rady Gminy Sawin z dnia 22 listopada 2018 r. w sprawie określenia wysokości rocznych stawek podatku od środków transportowych obowiązujących na terenie gminy Sawin (Dz. Urz. Woj. Lubelskiego z 2018 r. poz. 5730) do budżetu gminy za ten rok podatkowy wpłynęło **59 807,12 zł** z tego tytułu (wyk 6). W sposób graficzny zaprezentowaną analitykę przedstawia poniższy wykres:

Wykres 6 Skruktura wpływów podatkowych w Gminie Sawin w 2023 r.

Naliczanie podatków lokalnych w roku podatkowym 2023 było oparte o podjęte uchwały w 2022 r. w odniesieniu do podatku od nieruchomości i podatku rolnego, natomiast w przypadku podatku od środków transportowych obowiązywały stawki niezienne od 2014 roku. Stawka podatku leśnego określana jest corocznie na podstawie ogłoszonego komunikatu Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego.

W 2023 roku została podjęta uchwała nr LII/327/23 Rady Gminy Sawin z dnia 29 listopada 2023 r. w sprawie obniżenia średniej ceny skupu żyta przyjmowanej do obliczenia podatku rolnego na 2024 rok na terenie gminy Sawin. Stawki w roku podatkowym 2024 w przypadku podatku od nieruchomości obowiązują te uchwalone na 2023 r., czyli pozostały na tym samym poziomie i podobnie jak w podatku od środków transportowych nie uległy zmianom. Skutki finansowe ukształtowanych na terenie gminy Sawin działań z zakresu prawa podatków lokalnych będą znane po zakończeniu roku 2024.

6) Informacje o stanie mienia jednostki samorządu terytorialnego

Gmina Sawin realizuje Wieloletni Program Gospodarowania Mieszkaniowym zasobem Gminy Sawin na lata 2021 – 2025 przyjęty Uchwałą nr XX/141/20 Rady Gminy Sawin z dnia 25 września 2020 r.

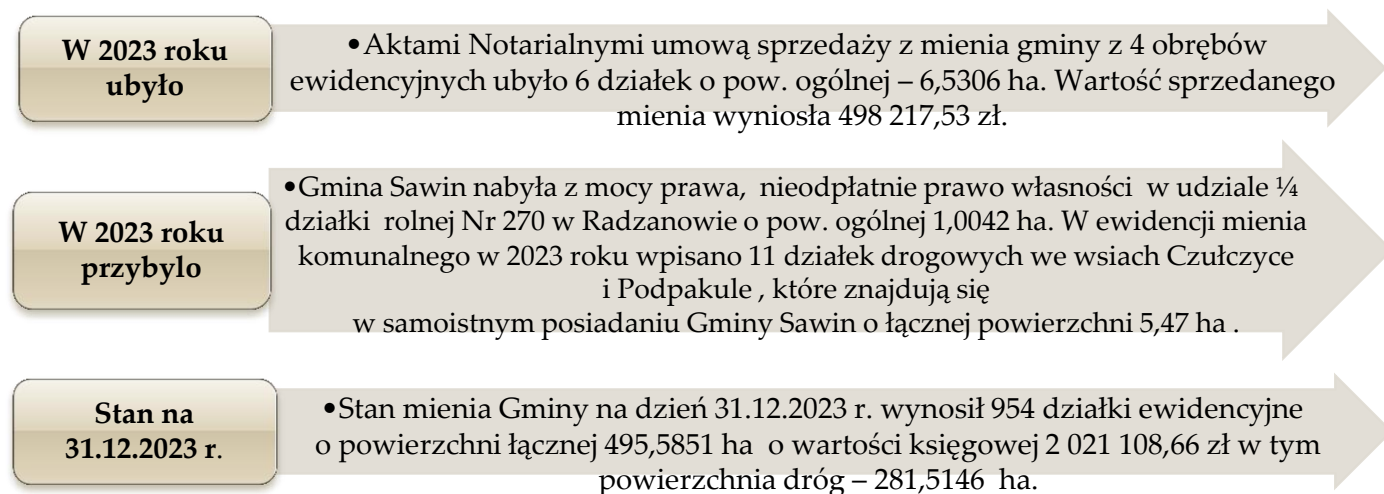
Stan zasobów mieszkaniowych i lokalowych gminy na dzień 31.12.2023 roku stanowią

- 2 lokale w Sawinie - mieszkalne
- Udział w 2/3 budynku mieszkalnego w Sawinie
- 2 lokale w Łowczy – Kolonii - mieszkalne
- 1 lokal w Krobonoszy – Kolonii - mieszkalny
- 1 lokal w Petryłowie – służbowy.

W użyczenie osobom prawnym i jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej gmina przekazała 28 nieruchomości położonych w Sawinie, Łowczy, Wólce Petryłowskiej, Malinówce, Czuczycach, Łukówku, Krobonoszy - Kolonii, Serniawach, Bukowie Wielkiej i w Chutczu.

Od 2023 roku użyczenie lokali gminnych na prowadzenie działalności statutowej otrzymały cztery nowe Koła Gospodyń Wiejskich tj. w Krobonoszy, Bukowie Wielkiej, Bukowie Małej i Czuczycach.

Zgodnie z wykazem zawartych umów w 2023 roku na podstawie 27 umów dzierżawnych wydzierżawiono 12,6329 ha. Na podstawie zawartych w 2023 roku 16 umów gmina prowadziła najem lokali użytkowych. W 2023 roku przybyło jak i ubyło kilka nieruchomości gruntowych (rys. 3).

Rysunek 3 Nieruchomości gruntowe będące we władaniu Gminy Sawin w 2023 roku

W wyniku zakończenia realizacji budowy wodociągu na terenach niezwodociągowanych na terenie Gminy Sawin wybudowana została sieć wodociągowa o długości 50,802 km wraz z armaturą: strona północna długości 25,928 km, a strona południowa 24,874 km o wartości łącznej 10 770 380,00 zł.

Została wykonana przebudowa drogi Gminnej Nr 122209L w miejscowości Krobonosz za kwotę 2 194 530,72 zł. Wykonany został również remont i budowa dróg gminnych w miejscowości Sawin – ul. Przechodnia, ul. Kątek i Ogrodowa oraz na Os. Słoneczne za kwotę 2 119 692,20 zł. Przeprowadzono modernizację drogi gminnej 122088L w Podpakule etap 2 za kwotę 153 735,82 zł. Dokonany został zakup urządzenia inkasenckiego do obsługi sprzedaży wody i odprowadzania ścieków – wartość z kosztami wdrożenia 11 192,30 zł. Na majątek Gminy przyjęto nieodpłatnie zestaw narzędzi hydraulicznych Ratownictwa Technicznego o wartości 42 100,00 zł od Stowarzyszenia Samorządu Euroregionu Bug. W 2023 roku zakupiono na potrzeby funkcjonowania urzędu i zapewnienia cyberbezpieczeństwa serwer i zasilacz awaryjny UPS o wartości 75 798,95 zł, zakupiono również 4 laptopy, 7 skanerów oraz 14 stacji roboczych w celu cyfryzacji biur za kwotę łączną 71 279,27 zł.

7) Oświata

I. Stan organizacji i baza lokalowa

W roku 2023 gmina Sawin była organem prowadzącym dla Przedszkola Samorządowego, Szkoły Podstawowej w Sawinie. Stan organizacji szkół podstawowych w roku szkolnym 2023/2024 obrazuje tabela Nr 9 i 10.

Tabela 9 Stan organizacji szkół podstawowych prowadzonych przez gminę Sawin

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym:									
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
1. Szkoła Podstawowa w Sawinie i oddział „0”	11	226	23	29	24	23	31	25	21	29	21	

Tabela 10 Stan organizacji szkół podstawowych prowadzonych przez Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator” w Łomży w roku szkolnym 2023/2024

Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów	w tym:									
			0	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	
1. Szkoła Podstawowa w Bukowie Wielkiej i oddział „0”	10	67	26	6	3	10	6	6	4	5	1	
2. Szkoła Podstawowa w Czuczycach i oddział „0”	9	65	23	6	4	6	5	6	2	5	8	
3. Szkoła Podstawowa w Wólce Petryłowskiej i oddział „0”	9	49	9	5	5	8	4	1	6	3	8	
Razem:	28	181	58	17	12	24	15	13	12	13	17	

Stan organizacji przedszkoli publicznych w roku szkolnym 2023/2024 obrazuje tabela Nr 11.

Tabela 11 Stan Przedszkola Samorządowego w Sawinie

Lp.	Wyszczególnienie	Liczba oddziałów	Liczba uczniów*
1.	Przedszkole Samorządowe w Sawinie	4	83

W roku szkolnym 2023/2024 w stosunku do roku szkolnego 2022/2023 sieć przedszkoli i szkół podstawowych nie uległa zmianie i zabezpieczała w pełni aktualne potrzeby mieszkańców gminy. W szkole prowadzonej przez Gminę naukę pobierało 4 dzieci w tym 2 z przedszkola posiadające orzeczenia o potrzebie kształcenia specjalnego, dla których prowadzono zajęcia rewalidacyjne. Dodatkowo w Przedszkolu Samorządowym i w oddziale przedszkolnym przy Szkole Podstawowej w Sawinie 8 dzieci objęto wczesnym wspomaganie rozwoju na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.

II. Kadra i system doskonalenia zawodowego.

W roku szkolnym 2023/2024 w przedszkolu i szkole podstawowej prowadzonej przez Gminę pracowało 37 nauczycieli oraz 18 pracowników administracji i obsługi. Stan zatrudnienia obrazuje tabela 12.

Tabela 12 Zatrudnienie w roku szkolnym 2023/2024 (stan na dzień 30 września 2023r.)

Wyszczególnienie	Zatrudnienie		w tym:			
			nauczyciele		Pozostali	
	etaty	osoby	etaty	osoby	etaty	osoby
1. Zespół Szkół w Sawinie	52,44	55	34,44	37	18	18

Dla zabezpieczenia odpowiedniego poziomu nauczania w roku 2023 zgodnie z wymogami prawa i potrzebami poczyniono nakłady w zakresie doskonalenia zawodowego nauczycieli. Na doksztalcenie i doskonalenie zawodowe nauczycieli wydatkowana została kwota 16 710,50 zł. W ramach środków na

doskonaleństwo zawodowe dofinansowano w Zespole Szkół w Sawinie: szkolenie z emisji głosu, szkolenie WORD, szkolenie rady pedagogicznej, szkolenie społecznych inspektorów pracy oraz szkolenie bhp. Tabela Nr 13 obrazuje strukturę w zakresie poziomu wykształcenia nauczycieli.

Tabela 13 Poziom wykształcenia nauczycieli w roku szkolnym 2023/2024

Wyszczególnienie	Bez przygotowania pedagogicznego	wyższe magisterskie z przygotowaniem pedagogicznym
Zespół Szkół w Sawinie	0	37

Stan w zakresie posiadanych stopni awansu zawodowego nauczycieli obrazuje tabela Nr 14.

Tabela 14 Stopnie awansu zawodowego nauczycieli w 2023.

Wyszczególnienie	Stopień awansu zawodowego (w osobach)			
	Nauczyciel nieposiadający stopnia awansu zawodowego (nauczyciel początkujący)	Mianowany	Dyplomowany	Razem
Zespół Szkół w Sawinie	1	8	28	37

Stopniem zawodowym nauczyciela dyplomowanego legitymowało się 28 nauczycieli tj. 75,68 % spośród ogółu zatrudnionych.

III. Poziom nauczania.

Egzamin ósmoklasisty w terminie głównym został przeprowadzony od 23 do 25 maja 2023r. Egzamin ósmoklasisty był przeprowadzany w formie pisemnej. Każdy ósmoklasista przystąpił do egzaminu z trzech przedmiotów obowiązkowych, tj. języka polskiego, matematyki, języka obcego nowożytnego. Wyniki procentowe przedstawiono w tabeli 15 i 16.

Tabela 15 Wyniki uczniów z egzaminu ósmoklasisty w 2023r. (w procentach)

rok	Gmina	Powiat	Województwo
	2023	2023	2023
J. polski	76	66	67
Matematyka	53	47	53
J. angielski	63	57	64

Tabela 16 Wyniki egzaminu ósmoklasisty wg. szkół w 2022r. (w procentach)

rok	Szkoła Podstawowa w Sawinie	Szkoła Podstawowa w Czuczycach	Szkoła Podstawowa w Bukowie Wielkiej	Szkoła Podstawowa w Wólce Petryłowskiej
	2023	2023	2023	2023
J. polski	76	79	71	Liczba uczniów zdających poniżej 5, brak wyników procentowych
Matematyka	53	50	70	
J. angielski	67	54	47	

IV. Stan realizacji zadań oświatowych gminy na rzecz uczniów i szkół.

W 2023 roku realizowano szereg zadań wynikających z ustawowych obowiązków gminy na rzecz uczniów i szkół. Najważniejszym zrealizowanym zadaniem Gminy było zabezpieczenie na odpowiednim poziomie szkołom prowadzonym przez Gminę środków finansowych na prowadzenie działalności, w tym na wynagrodzenia pracowników i eksploatację budynków komunalnych. Na podstawie art. 32 ustawy Prawo oświatowe dowieziono do szkół uczniów niepełnosprawnych i zamieszkałych w znacznym oddaleniu od szkół. Tabela Nr 17 przedstawia stan realizacji tego obowiązku.

Tabela 17 Dowożenie uczniów do szkół.

Wyszczególnienie		Rok 2023
uczniowie:		
1.	Niepełnosprawni	7
2.	Zamieszkujący w znacznym oddaleniu od szkoły	215
Razem-dowożeni		222
3.	Nakłady (w zł)	444 924,76 zł

Zgodnie z dyspozycją art. 90 b i art. 90 m ustawy o systemie oświaty wspomagano uczniów w formie stypendiów szkolnych i zasiłków szkolnych. Z tej formy wsparcia korzystali uczniowie szkół podstawowych ale także szkół ponadpodstawowych, którzy zamieszkują na terenie gminy. Kryterium dochodowe uprawniające do uzyskania pomocy określone było w kwocie 600 zł na członka rodziny. Stypendia szkolne przyznawane były w zależności od dochodu rodziny i zgodnie z regulaminem w kwocie od 179,80 zł do 204,60 zł. Zasiłki szkolne były wypłacane jednorazowo w kwocie od 300,00 zł do 620,00 zł. Na powyższe zadanie wykorzystano dotację z budżetu Wojewody w kwocie 139 539,68 zł, oraz środki własne 34 884,92 zł, a także środki z Funduszu Pomocy w kwocie 3 992,80 zł.

Na stypendia motywacyjne w 2023 r. Gmina przeznaczyła 4800,00 zł. Stypendium w kwocie 200,00 zł przyznano 24 uczniom. W związku z Uchwałą Nr XVII/119/20 Rady Gminy Sawin z dnia 29 maja 2020 r. w sprawie regulaminu udzielania stypendiów dla uzdolnionych uczniów szkół podstawowych na terenie Gminy Sawin w 2023 r. wpłynęło 13 wniosków o przyznanie stypendium dla uzdolnionych uczniów. Na stypendia Gmina przeznaczyła kwotę 4 000,00 zł. Stypendium przyznano 12 uczniom, pozostali otrzymali bony upominkowe.

V. Finansowanie zadań oświatowych.

W 2023 r. Gmina otrzymała na zakup podręczników i ćwiczeń dla uczniów wszystkich szkół dotację podręcznikową w tym ze środków rezerwy budżetu państwa w kwocie 43 775,17 zł oraz dotację celową z budżetu państwa na dofinansowanie zadań w zakresie wychowania przedszkolnego w kwocie 192 882,00 zł. Na realizację zadań oświatowych Gmina Sawin otrzymała subwencję oświatową w kwocie 5 196 891,00 zł, oraz z tytułu wzrostu zadań 24 176,00 zł

Na realizację Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa w przedszkolu samorządowym otrzymaliśmy kwotę 3000,00 (wkład własny 750,00 zł). Zgodnie z umowami o przekazaniu szkół do prowadzenia Społeczno-Oświatowemu Stowarzyszeniu Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Edukator” w Łomży w 2023 r. Gmina przekazała dotację w kwocie 5 042 150,31 zł. W związku z konfliktem zbrojnym w Ukrainie na realizację zadań oświatowych gmina otrzymała środki z Funduszu Pomocy w kwocie 69 912,00 zł.

8) Jednostki Gminy Sawin

I. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie

Podstawowymi zadaniami z zakresu pomocy społecznej w Gminie Sawin zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej powołany Uchwałą Nr IX/38/90 Gminnej Rady Narodowej w Sawinie z dnia 23 marca 1990 roku. Ośrodek realizuje zadania własne gminy oraz zadania zlecone przez administrację rządową tj. rozpoznanie środowiska; diagnoza społeczna; praca socjalna; przyznawanie zasiłków w zakresie ustalonym ustawami, pomocy rzeczowej, usług opiekuńczych. Zadania te wykonywane są w ścisłej współpracy z organami administracji samorządowej, jednostkami samorządu terytorialnego, instytucjami państwowymi, organizacjami społecznymi i pozarządowymi oraz innymi instytucjami zajmującymi się problematyką społeczną.

Najczęstszymi powodami zgłaszania się do Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sawinie i korzystania ze świadczeń pomocy społecznej w 2023 roku były:

- długotrwała choroba 70 rodzin,
- ubóstwo 49 rodzin,
- niepełnosprawność 49 rodzin,
- bezrobocie 47 rodzin.

W ostatnich latach nastąpiła poprawa jakości życia osób i rodzin korzystających z pomocy społecznej, jednak nadal widać ogromne zapotrzebowanie na wsparcie i pomoc ze strony pracowników socjalnych i asystenta rodziny. W ciągu ostatni lat jest widoczny systematyczny spadek liczby interesantów korzystających ze wsparcia finansowego Ośrodka, jednak pomoc społeczna to nie tylko pomoc finansowa. Pomoc społeczna to kształtowanie postaw, samodzielności, a także rozwijanie odpowiedzialności za swoje postępowanie wśród mieszkańców Gminy. Brak odpowiednich wzorców do naśladowania, powielanie negatywnych schematów wyniesionych z rodzinnych domów a także brak umiejętności rozwiązywania trudności życiowych sprawiają, że problemy w rodzinach nawarstwiają się, a to wymaga od pracowników socjalnych i asystenta rodziny intensywnej pracy w kierunku ich rozwiązywania przy jednoczesnym uczestnictwie osoby wymagającej wsparcia. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie na rzecz takich rodzin prowadzi pracę socjalną z rodzinami w celu poprawy ich funkcjonowania. Praca socjalna to działania pracowników Ośrodka skierowane na pomoc we wzmocnieniu oraz odzyskaniu zdolności do funkcjonowania w społeczeństwie oraz na tworzeniu sprzyjających ku temu warunków. Pracownik socjalny diagnozuje sytuację rodziny oraz wspólnie określa plan pomocy. Misją pracy socjalnej jest umożliwianie wszystkim ludziom rozwoju ich pełnego potencjału, wzbogacanie ich życia i zapobieganie dysfunkcjom, czyli inaczej ujmując, promowanie społecznych zmian, wspólne rozwiązywanie problemów oraz upodmiotowienie. Praca socjalna to także ingerowanie dokładnie tam, gdzie dochodzi do wzajemnego oddziaływania ludzi i środowiska. Działania systemu pomocy społecznej winny przestrzegać zasady podmiotowości ludzi, która realizuje się w różnych wymiarach, między innymi: zawodowym, rodzinnym, osobistym i publicznym. W Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sawinie 2023 r. pracę socjalną świadczone dla 320 rodzin w tym wyłącznie pracę socjalną dla 206 rodzin.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie realizował Program Ministerstwa Rodziny i Polityki Społecznej „Opieka 75 +” w okresie od 01.01.2023 r. do 31.12.2023 r. w zakresie świadczenia usług opiekuńczych dla mieszkańców Gminy Sawin w liczbie 2432 godzin. W ramach programu zakwalifikowano 10 osób z terenu Gminy. Usługi opiekuńcze w ramach programu świadczone są przez dwie opiekunki osób starszych, które zatrudnione są na podstawie umowy o pracę. Całkowity koszt 131 323,39 zł w tym : środki własne Gminy 108 723,39 zł pozostała kwota w wysokości 22 600,00 zł ze środków budżetu państwa. Ponadto dla osób niezakwalifikowanych do usług opiekuńczych w ramach

programu „Opieka75 +” świadczone są usługi opiekuńcze ze środków własnych. W ramach usług finansowanych ze środków własnych w 2023 roku ze wsparcia opiekunki korzystało w sumie 6 rodzin (liczba godzin – 1040). Całkowity koszt realizacji zadania w 2023 roku wyniósł 50 077,17 zł.

W 2023 r. realizowano również zadania dotyczące prac społecznie-użytecznych. Osoby bezrobotne z terenu Gminy były kierowane przez Powiatowy Urząd Pracy w Chełmie do prac zgodnie ze wskazaniem tut. Ośrodka. Prace te wykonywane były przez dwie osoby bezrobotne na rzecz opiekunów osób niepełnosprawnych przy codziennych obowiązkach domowych. W okresie sprawozdawczym przepracowały łącznie 596 godzin. Łączny koszt wynagrodzeń dla osób bezrobotnych za wykonywana pracę w okresie II-XII 2023 r. wyniósł 6 132,40 zł. Wydatki były pokrywane w 100 % z refundacji PUP Chełm.

Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej realizował w 2023 roku następujące programy:

Program osłonowy w ramach wieloletniego rządowego programu „Posiłek w szkole i w domu na lata 2021-2023”. Celem programu jest ograniczenie zjawiska niedożywienia dzieci i młodzieży z rodzin o niskich dochodach lub znajdujących się w trudnej sytuacji życiowej, oraz osób dorosłych w pozostających w trudnej sytuacji samotnych, w podeszłym wieku, chorych lub niepełnosprawnych. Pomoc w zakresie dożywiania może być przyznana nieodpłatnie jeżeli dochód osoby samotnie gospodarującej lub dochód na osobę w rodzinie nie przekracza 200% kryterium o którym mowa w art. 8 ust 1 pkt.1i 2 cytowanej ustawy. W szczególnie uzasadnionych przypadkach gdy uczeń lub dziecko korzystające z zajęć w szkole lub przedszkolu wyraża chęć zjedzenia posiłku, odpowiednio dyrektor szkoły lub przedszkola udziela pomocy w formie posiłku, po wcześniejszej weryfikacji i akceptacji Kierownika Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Sawinie. Liczba dzieci i uczniów którym ma być udzielona pomoc w tej formie nie może przekroczyć 20% liczby uczniów i dzieci dożywianych ogółem w szkołach i przedszkolach na terenie gminy objętych na podstawie decyzji administracyjnych. Program jest finansowany ze środków własnych Gminy oraz budżetu państwa otrzymanych w ramach dofinansowania wieloletniego rządowego programu w zakresie dożywiania „Posiłek w szkole i w domu na lata 2019-2023”.

Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie Gminy Sawin na lata 2021-2025. Celem Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie w Gminie Sawin na lata 2021-2025 jest ograniczenie skali problemu przemocy w rodzinie. W Gminie Sawin powołany jest Zespół Interdyscyplinarny działający przy Gminnym Ośrodku Pomocy Społecznej w Sawinie do spraw przeciwdziałania przemocy domowej.

W dniu 22 czerwca 2023 r. weszły w życie przepisy, które nadały nowy charakter funkcjonowania dotychczasowych Zespołów i grup pracujących w obszarze przeciwdziałania przemocy. Zauważalnym elementem było zastąpienie sformułowania „przemoc w rodzinie” wyrażeniem „przemoc domowa”. Wraz z wejściem w życie ustawy należało powołać nowe Zespoły Interdyscyplinarne, dotychczasowe zespoły i grupy robocze zostały zniesione. W związku z nowelizacją Ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej podjęto nową Uchwałę Nr L/317/23 Rady Gminy Sawin z dnia 12 września 2023 r. która określa tryb i sposób powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego w Gminie Sawin. Gminny Zespół Interdyscyplinarny powołany został Zarządzeniem Nr 98/23 Wójta Gminy Sawin z dnia 22 września 2023 r. na podstawie art. 30 ust. 2 pkt. 2 ustawy z dnia 8 marca 1990 o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2024 r. poz. 609), art. 6 ust. 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej (Dz. U. z 2024 r. poz. 424). Zespół działa w oparciu o Regulamin Zespołu Interdyscyplinarnego stanowiący załącznik do Zarządzenia Wójta Gminy Sawin. Zespół Interdyscyplinarny w Sawinie w 2023 roku prowadził procedurę „Niebieskie Karty” w czterech rodzinach. W toku prowadzonych przez Grupy

Robocze działań sytuacje w rodzinach uległy zmianom. Po dokonaniu analizy dokumentów i prowadzonych działaniach zakończono w powyższych rodzinach prowadzenie procedury „Niebieskie Karty” Gminny Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Sawinie na lata 2021 – 2025 finansowany jest ze środków własnych Gminy. Może być również finansowany z dotacji oraz środków pozabudżetowych pozyskanych z innych dostępnych źródeł.

Gminny Program Wspierania Rodziny na lata 2021-2023. Celem programu jest wsparcie rodzin z terenu Gminy Sawin w szczególności przeżywających trudności w sprawach opiekuńczo-wychowawczych. Rozwój systemu wsparcia rodziny skoncentrowanego na realizacji działań profilaktycznych oraz skutecznej interwencji. Zapewnienie rodzinom stabilizacji i poczucia bezpieczeństwa socjalnego. Zapewnienie niezbędnych zasobów ludzkich, organizacyjnych, finansowych w budowaniu i utrzymaniu systemu wspierania rodziny. Poprawa jakości opieki sprawowanej przez rodziców. Działania skierowane są na zapewnienie dziecku bezpieczeństwa, podniesienie umiejętności społecznych oraz umiejętności opiekuńczo - wychowawczych rodziców, by zapewnić optymalne warunki do prawidłowego rozwoju oraz podnieść jakość życia rodziny.

Zadania określone w programie realizowane są zgodnie z zasadą pomocniczości z uwzględnieniem podmiotowości dziecka i rodziny, podejmowanie skoordynowanych działań na rzecz rodzin z terenu Gminy Sawin. W programie określono trzy cele szczegółowe (rys. 4):

Rysunek 4 Cele szczegółowe określone w programie Wspierania Rodziny na lata 2021-2023

Powyższe cele realizowane są przez powyższe instytucje działające na terenie gminy Sawin: Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie, Świetlice Socjoterapeutycznej w Sawinie, Szkołę Podstawową w Wólce Petryłowskiej, Szkołę Podstawową im. Marii Konopnickiej w Bukowej Wielkiej, Szkołę Podstawową w im. Jana Pawła II w Czulczycach, Zespół Szkół w Sawinie, Przedszkole Samorządowe w Sawinie, Gminną Bibliotekę, Gminną Komisję Rozwiązywania Problemów Alkoholowych, Zespół Interdyscyplinarny. Realizowane w ramach programu zadania koncentrują się nie tylko na dziecku, ale na całej rodzinie również w sytuacjach, gdy dziecko zostanie umieszczone poza rodziną biologiczną. Ma to na celu pomoc w odzyskaniu przez rodziców funkcji opiekuńczych tj. umożliwienie dziecku powrotu do środowiska rodzinnego. Przyjęte w ramach Programu zadania są spójne zarówno z ustawą z dnia 12 marca 2004r. o pomocy społecznej, ustawą z dnia 9 czerwca 2011r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, ustawą z dnia 4 listopada 2016 roku o wsparciu kobiet w ciąży i rodzin "Za życiem", ustawą z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej, ustawą z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi, ustawą z dnia 25 lutego 1964r Kodeks rodzinny i opiekuńczy, ustawą z dnia 26 października 1982 r. o postępowaniu w sprawach nieletnich, ustawą z dnia 4 lutego 2011r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 oraz Strategią Rozwiązywania Problemów Społecznych Gminy Sawin na lata 2021-2030.

Środki na realizację programu mogą pochodzić z następujących źródeł: budżet Gminy Sawin, dotacja budżetu państwa na dofinansowanie zadań własnych, funduszy pozyskanych w ramach resortowych programów osłonowych i środków pozabudżetowych- projekt.

Wysokość wydatków na poszczególne rodzaje świadczeń z pomocy społecznej oraz sposobów ich finansowania za rok 2023 przez Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Sawinie przedstawiono w tabeli poniżej (tab.18)

Tabela 18 Wysokość wydatków na poszczególne rodzaje świadczeń z pomocy społecznej

RODZAJ ŚWIADCZEŃ	ILOŚĆ ŚWIADCZEŃ OBIORCÓW	KWOTA WYDATKÓW W ZŁ, W TYM		
		ogółem	z dotacji budżetu państwa	ze środków budżetu gminy
Zasiłek stały	24	147 883,00	147 883,00	-
Zasiłek okresowy	47	97 512,00	97 512,00	
Zasiłki celowe specjalne	4	1450,00		1450,00
zasiłek celowy na pokrycie wydatków powstałych w wyniku zdarzenia losowego	1	500,00	-	500,00
Posiłek z programu "Posiłek w szkole i w domu"	126	71 250,00	57 000,00	14 250,00
jednorazowe świadczenie w ramach ustawy „Za życiem"	-	-	-	-
świadczenia rodzinne, fundusz alimentacyjny	503	3 105261,00	3 038952,00	66 809,00
dodatki mieszkaniowe	7	15047,00	0	15047,00
Świadczenie pieniężne za zapewnienie zakwaterowania i wyżywienia obywatelom Ukrainy	1	42 512,00	42 512,00	0
Współfinansowanie pobytu dziecka w pieczy zastępczej	6	52 951,00	0	52951
Składki na ubezpieczeni zdrowotne dla pobierających świadczenia pielęgnacyjne, zasiłek opiekuńczy oraz specjalny zasiłek opiekuńczy	22	12 644	12 644,00	0
Karta Dużej Rodziny	13	1306,00	1306,00	0
Usługi opiekuńcze w ramach programu „Opieka 75+”	10	131 324,00	108 724,00	22 600,00
Program operacyjny pomoc żywnościowa 2014-2020	1100	-	-	-
Ośrodki wsparcia	2	12 790,26	-	12790,26
Sprawienie pogrzebu	2	4 920,00	-	4 920,00

II. Dzienny Dom Senior + „Przystań”

Dzienny Dom „Senior +” „PRZYSTAŃ” w Sawinie działa od stycznia 2019 roku i realizuje zadania własne gminy oraz Program Wieloletni „Senior +” na lata 2015 – 2020 w dalszych latach Program Wieloletni „Senior +” na lata 2021 – 2025 (rys.5).

W ramach funkcjonowania jednostki objętych decyzją administracyjną było 29 uczestników z czego 15 miejsc było dofinansowane w wyniku realizacji zadania. Uczestnikami są zarówno osoby zamieszkujące teren miejscowości Sawin jak i pobliskich sołectw. Podopieczni brali udział w zajęciach w sposób rotacyjny w wybrane dni tygodnia. Organizowany był dojazd do placówki zgodnie z potrzebami zgłaszanymi przez uczestników. Wśród dostępnych usług w ośrodku wsparcia Senior + wyróżnić można: socjalne, edukacyjne, kulturalno-oświatowe, sportowo-rekreacyjne, aktywności ruchowej lub kinezyterapii, aktywizujące społecznie, terapii zajęciowej i inne.

Całkowity koszt realizacji zadania wyniósł **203 752,87 zł** w tym z dotacji budżetu państwa: 57 600,00 zł, ze środków własnych 86 400,00 zł, ze środków własnych wydatkowanych poza zadaniem 59 752,87 zł.

W ramach funkcjonowania jednostki organizowano:

- ✚ Wyżywienie podopiecznych: obejmowało zakup artykułów spożywczych i przygotowanie posiłków w ramach warsztatów kulinarnych przez Uczestników. Dzienny dom oferował możliwość odpłatnego korzystania z usług firmy cateringowej, jednak z tej opcji nie skorzystał żaden Uczestnik.
- ✚ Zakup materiałów na zajęcia i warsztaty: Prowadzono zajęcia z Uczestnikami w ramach terapii zajęciowej, w tym: arteterapii, muzykoterapii, ergoterapii, esteterapii, socjoterapii, zajęcia relaksacyjne, biblioterapia, zajęcia sportowe, edukacyjne, kulturalne i aktywizujące społecznie – zakupowano do tego niezbędne materiały i potrzebne artykuły; m. in. kolorowe papiery, wstążki, kleje, tkaniny, włóczki, sznurki, nożyce, itp.
- ✚ Ubezpieczenie podopiecznych umowa z firmą ubezpieczeniową została przedłużona i opłacona zgodnie z obowiązującymi terminami.
- ✚ Wycieczki: w ramach zadania w lipcu została zorganizowana wycieczka edukacyjno – przyrodnicza do Rezerwatu Przyrody Bachus oraz zorganizowano w sierpniu wycieczkę edukacyjną do Sandomierza. Świętowanie Dnia Seniora odbywało się w ramach wyjścia o charakterze edukacyjnym po pamiątkowych, historycznych i sakralnych miejscach na terenie gminy Sawin, które zakończyło się spotkaniem edukacyjno – integracyjnym o charakterze kulturalnym w Gminnym Ośrodku Kultury w Sawinie.

W ramach badania satysfakcji uczestników zadania, były przeprowadzane ankiety monitorujące poziom zadowolenia z zajęć organizowanych w placówce, które były szczegółowo analizowane przez kadrę. Realizacja zadania przyczyniła się do poprawy aktywności społecznej, zwiększenia samooceny i motywacji do działania seniorów z gminy Sawin. Z ochotą angażowali się w akcje społeczne i aktywnie uczestniczyli w integracji międzypokoleniowej, potrafili aktywnie spędzać czas wolny i chętnie brali udział w zajęciach sportowych. Pomagali sobie nawzajem i starali się poprawić jakość życia i sprawność fizyczną.

Rysunek 5 logo programu "Senior +"

III. Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie jest instytucją pomocy społecznej funkcjonującą na terenie gminy Sawin od grudnia 2006 r. Ośrodek zapewnia wsparcie dzienne osobom z niepełnosprawnością intelektualną (typ B), osobom przewlekłe psychicznie chorym (typ A) oraz osobom wykazującym inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych (typ C). Placówka obecnie posiada 27 miejsc statutowych, na dzień 31 grudnia 2023 r. 28 uczestników posiadało decyzje przyznające pobyt w ośrodku, natomiast 2 osoby oczekiwały na wydanie decyzji. W 2023 roku ze wsparcia Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie skorzystało 31 osób (tab. 19).

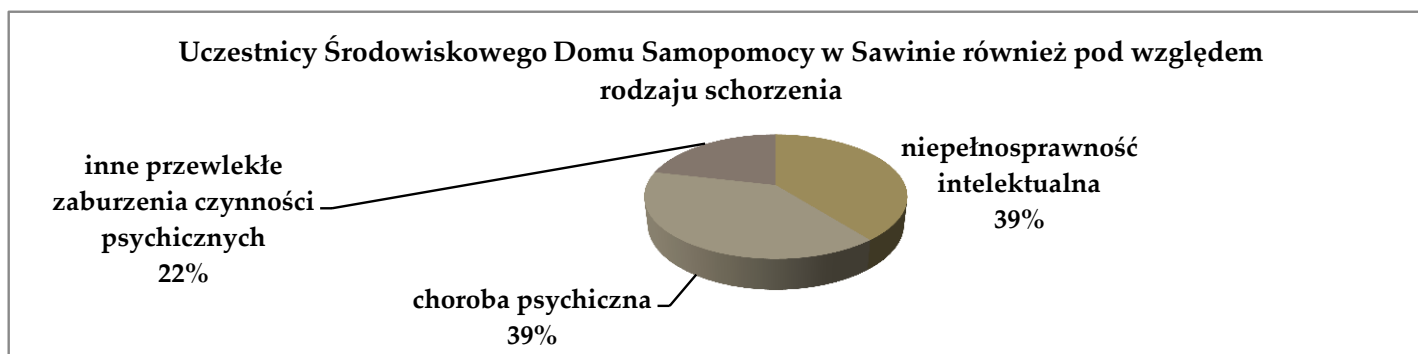
Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie, w zdecydowanej większości, (23 osoby - 82,15 %) są mieszkańcami gminy Sawin, 4 uczestników to mieszkańcy gminy Wierzbica (14, 29 %) i 1 osoba jest mieszkańcem gminy Ruda – Huta (3,56 %). Uczestnicy z naszej gminy i gminy Ruda- Huta są dowożeni do placówki dziewięcioosobowym samochodem służbowym marki Renault Traffic przystosowanym do przewozu osób niepełnosprawnych.

Wszyscy uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie posiadają orzeczenia o stopniu niepełnosprawności Powiatowego Zespołu do Spraw Orzekania o Niepełnosprawności. Zdecydowana większość uczestników ŚDS w Sawinie to osoby o znacznym stopniu niepełnosprawności (19 osób, ok. 67,80 %), 8 osób (ok. 28,50 %) posiada umiarkowany stopień niepełnosprawności, a 1 osoba stopień lekki (ok. 3,70%).

Tabela 19 Uczestnicy ŚDS w Sawinie pod względem wieku, płci i stopnia niepełnosprawności (stan na 31.12.2023 r.)

Wiek uczestników	Liczba osób	W tym ze stopniem niepełnosprawności					
		Znacznym		Umiarkowanym		lekkim	
		Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni	Kobiety	Mężczyźni
18 – 29	1	0	1	0	0	0	0
30 – 39	6	2	3	1	0	0	0
40 – 49	3	2	0	1	0	0	0
50 - 59	6	1	0	4	0	1	0
60 - 69	6	3	1	1	1	0	0
70 - 79	4	3	1	0	0	0	0
80 – 89	2	2	0	0	0	0	0
Ogółem:	28	13	6	7	1	1	0

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie również pod względem rodzaju schorzenia (wyk. 7) stanowią zróżnicowaną grupę: 11 osób (39,29 %) – niepełnosprawność intelektualna, 11 osób (39,29 %) – choroba psychiczna, 6 osób (21,42 %) – inne przewlekłe zaburzenia czynności psychicznych.

Wykres 7 Uczestnicy ŚDS pod względem rodzaju schorzenia

Środowiskowy Dom Samopomocy w Sawinie zapewnia uczestnikom:

1. Terapię zajęciową, prowadzoną w następujących pracowniach:

<ul style="list-style-type: none"> ✚ Pracownia gospodarstwa domowego ✚ Pracownia edukacyjno-komputerowa. 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Pracownia artystyczna, ✚ Pracownia rękodzielnicza
--	--
2. Treningi samoobsługi i umiejętności społecznych:

<ul style="list-style-type: none"> ✚ trening funkcjonowania w codziennym życiu, ✚ trening umiejętności interpersonalnych i rozwiązywania problemów, 	<ul style="list-style-type: none"> ✚ Trening umiejętności spędzania czasu wolnego.
---	---
3. Poradnictwo psychologiczne.
4. Praca socjalna.
5. Terapia ruchowa.
6. Pomoc w dostępie do niezbędnych świadczeń zdrowotnych.
7. Transport uczestników.
8. Opieka pielęgnarska.
9. Edukacja prozdrowotna.
10. Ciepły posiłek.

Uczestnicy Środowiskowego Domu Samopomocy w Sawinie aktywnie uczestniczą w spotkaniach i imprezach integracyjnych organizowanych w ośrodku i poza nim (tab. 20).

Tabela 20 Wykaz imprez i spotkań integracyjnych – 2023 r.

Termin realizacji	Uroczystość, impreza, spotkanie
Styczeń	Przegląd kolęd i pastorałek „Hej Kolęda, kolęda ...”, Otwieramy Nowe Kalendarze – plany na Nowy Rok
Luty	Integracyjna zabawa karnawałowo – walentynkowa, Kinowe walentynki, Poczta walentynkowa, Ogólnopolski Dzień Walki z Depresją, Tłusty czwartek
Marzec	Dzień kobiet i mężczyzn, Spektakl „Cudowna terapia” w Chełmskim Domu Kultury,
Kwiecień	Zostań Ziemi Przyjacielem – dzień Ziemi, Zajęcia pod hasłem „Taniec jednoczy, uczy i bawi”, Spotkanie wielkanocne
Maj	Zajęcia – w patriotycznym nastroju, Piknik integracyjny nad zalewem Niwa, Wyjazd do kręgielni w Chełmskim Parku Wodnym, Dzień bez papierosa
Czerwiec	Wycieczka do Zamościa, Dzień dziecka – integracyjne spotkanie z wychowankami Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie, Eliminacje do II Turnieju Osób Niepełnosprawnych w Bocci, I Turniej Osób Niepełnosprawnych w Bocci w Rejowcu Fabrycznym, Giełda Moich Pasji w Środowiskowym Domu Samopomocy w Łęcznej.
Lipiec	Zajęcia integracyjne z dziećmi ze Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie
Sierpień	Książka moim przyjacielem, Owoce i warzywa – letnie źródło zdrowia i urody, Wyjazd nad zalew w Stawie.
Wrzesień	Dożynki Powiatu Chełmskiego w Sawinie, Narodowe Czytanie, II Integracyjny Turniej Osób Niepełnosprawnych w Bocci w Rejowcu Fabrycznym, Wycieczka do Kazimierza Dolnego, Wyjazd do Muzeum w Sobiborze, Zwiedzanie „Przytułku” w Sawinie, Dzień Rodziny
Październik	Światowy Dzień Oszczędzania, Tydzień zdrowia psychicznego
Listopad	Integracyjna zabawa andrzejkowa, Wyjazd do kina Zorza w Chełmie („Chłopi”), Wyjazd do Muzeum w Sobiborze, Spotkanie w Gminnej Bibliotece Publicznej w Sawinie, Wyjazd do kręgielni w Chełmskim Parku Wodnym, Wyjście na cmentarz, Przegląd piosenki patriotycznej „razem dla Niepodległej”,
Grudzień	Jarmark Bożonarodzeniowy w Przytułku połączony z wspólnym kolędowaniem, Koncert Chełmskiej Szkoły Rocka w Chełmskim Domu Kultury, Mikołajki, Spotkanie opłatkowe

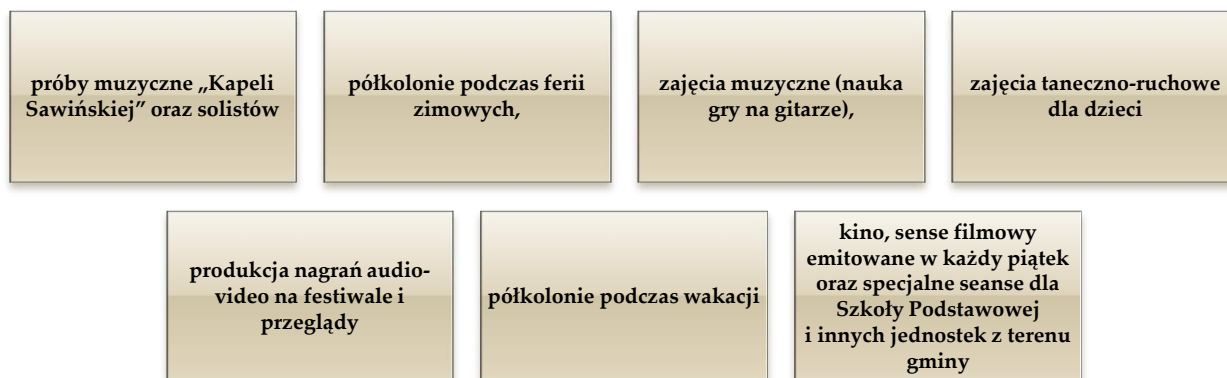
IV. Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie

Gminny Ośrodek Kultury w Sawinie jest gminną jednostką organizacyjną utworzoną, w celu realizacji zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym z zakresu kultury. Podstawowym celem statutowym Ośrodka jako samorządowej instytucji kultury jest prowadzenie działalności w zakresie upowszechniania kultury.

Gminny Ośrodek Kultury działa na podstawie ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym oraz ustawy z dnia 25 października 1991r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej. Przedmiotem działania ośrodka jest tworzenie i upowszechnianie kultury poprzez:

- edukację kulturalną i wychowanie przez sztukę,
- tworzenie warunków dla amatorskiego ruchu artystycznego oraz zainteresowanie wiedzą, kulturą i sztuką,
- tworzenie warunków dla rozwoju folkloru, a także rękodzieła ludowego i artystycznego,
- rozpoznawanie, rozbudzanie i zaspokajanie potrzeb oraz zainteresowań kulturalnych i rekreacyjno-sportowych społeczeństwa ze szczególnym uwzględnieniem dzieci i młodzieży,
- opracowanie i przygotowanie do publikacji folderów, gazety lokalnej oraz innych materiałów promujących gminę.

Wykonując powyższe zadania prowadzone były stałe formy działalności (rys. 6):

Rysunek 6 Stałe formy działalności Gminnego Ośrodka Kultury

Do stałych zadań ośrodka należą niewątpliwie: nadzór techniczny nad monitoringiem oraz udostępnianie nagrań odpowiednim służbom, przygotowanie i udostępnianie sali na spotkania, zebrania, szkolenia i imprezy zamknięte, nadzór nad altaną przy siłowni, wypożyczanie namiotów bankietowych oraz bieżące ich naprawy.

Szczególnie ważnym elementem w życiu kulturalnym gminy jest działalność zespołów: „Wrzos”, „Jarzębina”, „Kapela Sawińska” oraz wielu solistów. Gminny Ośrodek Kultury umożliwiał w sposób zdalny lub osobisty udział zespołom i solistom w przeglądach i festiwalach poprzez produkcję konkursowych nagrań audio-video. Były to min.: Powiatowy Festiwal Piosenki Strażackiej w Okopach, Gala Piosenki Żołnierskiej we Włodawie, Powiatowy Przegląd Piosenki Biesiadnej, Przegląd Zespołów Śpiewaczych w Pawłowie i Przegląd Piosenki i Przyśpiewki Ludowej w Rejowcu.

Odbyło się również szereg imprez zorganizowanych przez placówkę (rys. 7):

- Wspólne kołędowanie
- Dzień Kobiet,
- Konkurs palm i pisanek wielkanocnych,
- Obchody Święta Konstytucji 3 Maja,
- Gminny Dzień Dziecka
- Festyn „Powitanie lata”,
- Odpustowa zabawa pod chmurką,

- Dożynki Powiatu Chełmskiego,
- Wyjazd promocyjny do Kazimierza Dolnego na „Święto Jesieni”,
- Renowacja terenu przy „Kamieniu Powstańców”
- Obchody Narodowego Święta Niepodległości,
- XXXIII Biegi Niepodległości.

Rysunek 7 Niektóre wydarzenia organizowane przy udziale Gminnego Ośrodka Kultury w Sawinie

Gminny Ośrodek Kultury brał czynny udział również w różnych przedsięwzięciach:

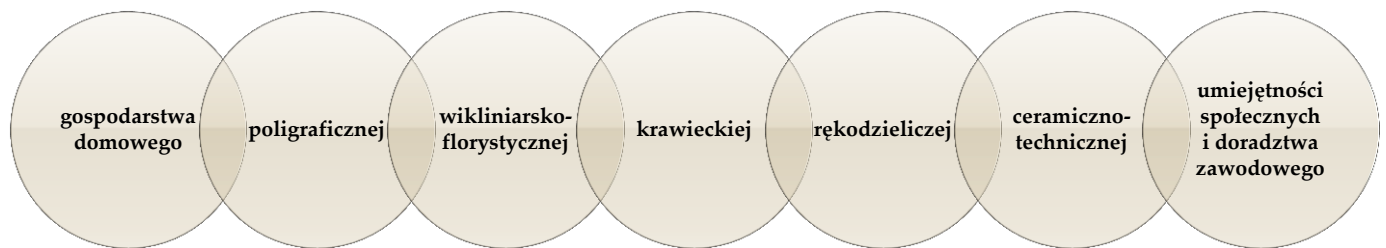
- aktualizacja mapy turystycznej Powiatu Chełmskiego,
- Jubileusz Par Małżeńskich,
- prace projektowe nad ścieżkami rowerowymi na terenie gminy Sawin,
- uroczystość poświęcona rocznicy pacyfikacji wsi Krobonosz,
- piknik przy Szkole Podstawowej w Czulczycach,
- Zawody Sportowo-Pożarnicze,
- Dożynki Parafialne w Bukowie Wielkiej,
- „Bieg w Barwach Jesieni w Dolinie Lepituchy”
- otwarcie drogi powiatowej w Krobonoszy,
- Dzień Seniora,
- Rajd Powstania Styczniowego,

To są jedne z ważniejszych imprez kulturalno-sportowych. Oprócz tego odbywały się szkolenia dla rolników, zebrania wiejskie, prelekcje i pokazy (m.in. sprzętu rehabilitacyjnego) oraz spotkania różnych organizacji.

Szukając nowych form pracy i oddziaływania na środowisko przy realizacji poszczególnych uroczystości Gminny Ośrodek Kultury współpracuje ze wszystkimi jednostkami i organizacjami z terenu gminy.

V. Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie

Warsztaty Terapii Zajęciowej w Sawinie działają nieprzerwanie od 19 grudnia 2003 r. Działalność WTZ finansowana jest w 90% ze środków PFRON i 10% ze środków samorządu powiatowego. Dodatkowym źródłem dofinansowania w 2023 roku była dotacja ze środków Gminy, ok. 2% budżetu. Terapia zajęciowa w zakresie rehabilitacji społecznej i zawodowej odbywa się w grupach 5 osobowych w 7 pracowniach terapeutycznych (rys. 8):

Rysunek 8 Pracownie terapeutyczne w WTZ w Sawinie

i prowadzona była zgodnie z Planem Działalności Warsztatu oraz planami pracy poszczególnych pracowni.

Terapia zajęciowa prowadzona była w zakresie rozwoju:

- zaradności osobistej,
- samodzielności społecznej,
- rehabilitacji społecznej,
- rehabilitacji zawodowej (w tym wykształcania sprawności psychofizycznych niezbędnych przy podjęciu zatrudnienia)
- kształcenia umiejętności wykonywania różnych czynności wynikających z form terapii zajęciowej oraz podstawowych czynności życiowych jak: samodzielne prowadzenie gospodarstwa domowego, treningi z zakresu higieny osobistej i higieny otoczenia, umiejętność posługiwania się urządzeniami AGD, treningi ekonomiczne (umiejętność posługiwania się środkami finansowymi), itp.,
- usprawniania ruchowego (podnoszenia na wyższy poziom sprawności fizycznej i zdrowotnej),
- form komunikowania się (umiejętność nawiązywania i utrzymywania kontaktów),
- rozwijania zainteresowań i uzdolnień,
- tworzenia naturalnej grupy wsparcia i kształtowanie współzycia w grupie,
- umiejętność uczestniczenia w życiu społeczności lokalnej.

Każdy z uczestników realizuje indywidualny program rehabilitacji i terapii, który jest tworzony i weryfikowany na podstawie zgromadzonych dokumentów, wywiadu środowiskowego, obserwacji, dostosowany do możliwości i sprawności psychofizycznych uczestnika.

Indywidualny Program rehabilitacji i terapii przygotowujący i zatwierdzany jest corocznie przez Radę Programową WTZ, która dokonuje również okresowej i kompleksowej oceny w zakresie postępów uczestników. Program jest realizowany w pracowni wiodącej i innych pracowniach według indywidualnych potrzeb. Indywidualny program rehabilitacji i terapii określa w szczególności:

- stanowisko terapii oraz jego techniczne i organizacyjne dostosowanie do sprawności psychofizycznej uczestnika,
- przewidywany zakres terapii,
- zakres i metody zaradności osobistej i przystosowania do życia,
- formy rehabilitacji psychicznej i społecznej,

- komunikowanie się, umiejętności interpersonalne,
- metody opanowania sprawności psychofizycznych niezbędnych do pracy,
- kondycję psychiczną, umiejętności niezbędne we współżyciu i współpracy
- formy współpracy z rodziną ,
- osobę odpowiedzialną za realizację programu.

W programie terapeutycznym Warsztatu przewidziane jest także prowadzenie zajęć poza godzinami pracy i siedzibą WTZ. Realizowane w WTZ indywidualne programy rehabilitacji i terapii podzielone są na działy: zaradność osobista, samodzielność społeczna – wypełnianie ról społecznych, rehabilitacja społeczna i zawodowa, rehabilitacja ruchowa, wskazania do treningów praktycznych i zajęć dodatkowych, formy współpracy z rodzicami i opiekunami oraz przewidywane efekty terapii.

Właściwe i umiejętne zorganizowanie zajęć ma na celu stworzenie uczestnikom jak najlepszych warunków pracy i zapewnienie dobrego samopoczucia. Uczestnicy mają możliwość rozwijania i utrwalania umiejętności z zakresu zaradności i samodzielności osobistej oraz udziału we wszelkich formach rehabilitacji społecznej, rozwijania swoich zainteresowań przy wykorzystaniu własnych pomysłów, uzdolnień i wyobraźni oraz doskonałą umiejętność współżycia i współpracy w grupie.

W 2023 roku w Warsztatach Terapii Zajęciowej prowadzone były zajęcia w 7 pracowniach podstawowych oraz zajęcia dodatkowe zgodnie z wewnętrznym harmonogramem zajęć wynikających z zainteresowań uczestnika, treningi ekonomiczne, zajęcia rehabilitacyjne i sportowo-rekreacyjne, wszelkie formy rehabilitacji społecznej, zawodowej oraz zajęcia z zakresu promocji zdrowia, profilaktyki i edukacji zdrowotnej prowadzone przez rehabilitanta. Wszystkie zajęcia prowadzone były zgodnie z przygotowywanymi miesięcznymi planami pracy.

Liczba uczestników Warsztatu: 35 uczestników: Liczba kobiet: 16 i mężczyzn: 19. Średnia wieku uczestników Warsztatów Terapii Zajęciowej w Sawinie wynosi 41 lata. Najmłodsza uczestniczka Warsztatów ma ukończone 25 lata, najstarszy uczestnik – 63 lat.

Wśród uczestników WTZ przeważają osoby ze schorzeniami sprzężonymi – 14 uczestników (schorzenia neurologiczne, upośledzenie umysłowe, epilepsja, zaburzenia psychiczne, wada wzroku) oraz z upośledzeniem umysłowym - 10 uczestników. Liczną grupę stanowią osoby z zaburzeniami psychicznymi – 7 uczestników, 3 uczestników ma schorzenie neurologiczne, 1 osoba całościowe zaburzenia rozwojowe. Uczestnicy WTZ w większości legitymują się wykształceniem zasadniczym zawodowym (12 osób) i podstawowym (10 uczestników). Wśród uczestników występują również osoby z wykształceniem wyższym – 1 osoba, średnim zawodowym i policealnym – 2 osoby i ogólnokształcącym - 1 osoba. 50% uczestników legitymuje się ukończeniem szkoły specjalnej (podstawowej lub zawodowej). 2 osoby mają ukończone gimnazjum, 2 osoby ukończyły Szkołę Przystosabiającą do Zawodu.

W 2023 roku czworo uczestników opuściło placówkę z powodów wskazanych w tabeli (tab. 21). W miejsce uczestników którzy opuścili placówkę zostali przyjęci nowi uczestnicy ze wskazaniami do udziału w terapii zajęciowej, których kandydatura została zatwierdzona przez Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Chełmie do udziału w zajęciach WTZ w Sawinie.

Tabela 21 Liczba uczestników którzy opuścili Warsztat – przyczyna opuszczenia.

L.p.	Płeć	Wiek	Rodzaj schorzenia, Stopień niepełnosprawności	Przyczyna
1.	Mężczyzna	36	Zaburzenia psychiczne umiarkowany	Podjęcie stażu
2.	Kobieta	36	Ruchowe – znaczny	Rezygnacja z powodu pogarszającego się stanu zdrowia
3.	Mężczyzna	30	Zaburzenia psychiczne umiarkowany	Podjęcie zatrudnienia
4.	Mężczyzna	35	Zaburzenia psychiczne znaczny	Rezygnacja z powodu pogarszającego się stanu zdrowia

VI. Gminna Biblioteka Publiczna w Sawinie

Biblioteki są najważniejszymi instytucjami edukacji czytelniczej i stwarzają największe możliwości do kontaktu z książką. Praca z czytelnikiem stanowi istotny czynnik w procesie kształtowania kultury czytelniczej i przybiera bardzo różne formy. Aby zachęcić czytelnika do odwiedzin w bibliotece placówka proponuje różne formy promocji książki i czytelnictwa skierowane do szerokiej grupy użytkowników biblioteki. W wyniku tych działań w roku 2023 zarejestrowano w bibliotece 538 czytelników, 5110 odwiedzin oraz 14489 wypożyczeń.

Księgozbiór biblioteki liczy 15600 woluminów. Oprócz zbiorów własnych, placówka udostępnia cyfrowe zasoby książek i czasopism naukowych wypożyczalni „Academica” z Biblioteki Narodowej.

W ramach promocji książki i czytelnictwa oraz działalności kulturalnej zorganizowano następujące formy pracy skierowane do szerokiej grupy czytelników (rys. 9):

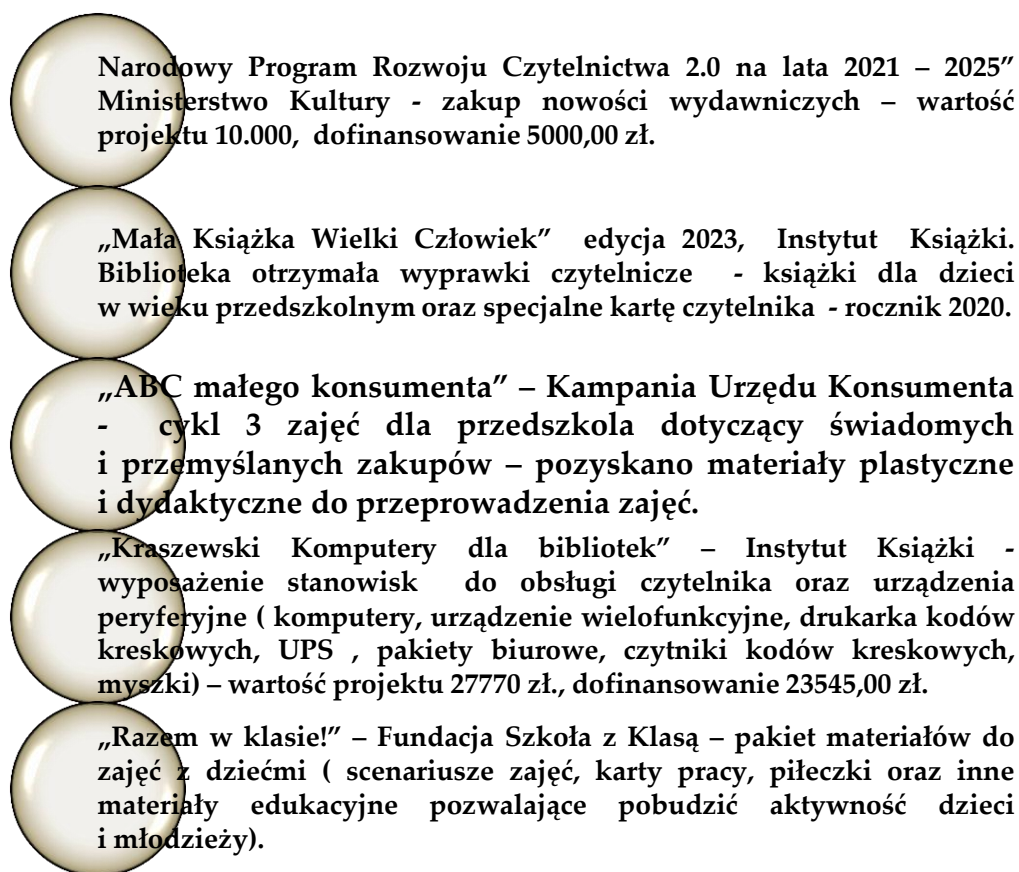
Rysunek 9 Formy pracy skierowane do Czytelników w 2023 roku

Wśród innych wydarzeń i akcji bibliotecznych można wyróżnić:

- Dostarczanie książek w ramach akcji „Książka na telefon”, osobom starszym bądź innym potrzebującym.
- Współpraca z biblioteką szkolną z zakresie dopożyczania brakującego księgozbioru a w szczególności wymiany lektur szkolnych.
- „Wypożycz książkę i zdej gdzie ci wygodniej” – możliwość zdawania książek z biblioteki szkolnej w bibliotece gminnej i zamienne z biblioteki gminnej w bibliotece szkolnej.
- „Książka z okna” – bookcrossing czyli wymiana przeczytanych książek, które można zostawić na specjalnie przygotowanych do tego półkach, w różnych miejscach i instytucjach. Egzemplarz pozostawiony przez jedną osobę może wziąć ktoś inny a po przeczytaniu zostawić zupełnie gdzie indziej.
- Udział w konkursie plastycznym „ABC małego konsumenta”. Praca plastyczna pt. „Jestem małym konsumentem”.
- Wspólne czytanie (WTZ – radna – bibliotekarka) „Zemsty” w 230 rocznicę urodzin A. Fredry oraz obchodów roku autora.
- „Narodowe Czytanie”- „Nad Niemnem” E. Orzeszkowej. Współpraca z instytucjami oraz Regionalnym Towarzystwem Gminy Sawin.
- Instagramowa akcja dla bibliotek wydawnictwa Magia Słów – w której wybrane placówki w ramach głosowania otrzymały pakiet 12 tytułów od wydawnictwa, na kwotę 450 zł. - biblioteka otrzymała dar w postaci książek.

- „Zaczytany Sawin” – udział w akcji czytelniczej w ramach Narodowego Programu Rozwoju Czytelnictwa – współpraca z przedszkolem.

W ramach pozyskanych środków udało się również wziąć udział w programach (rys. 10):

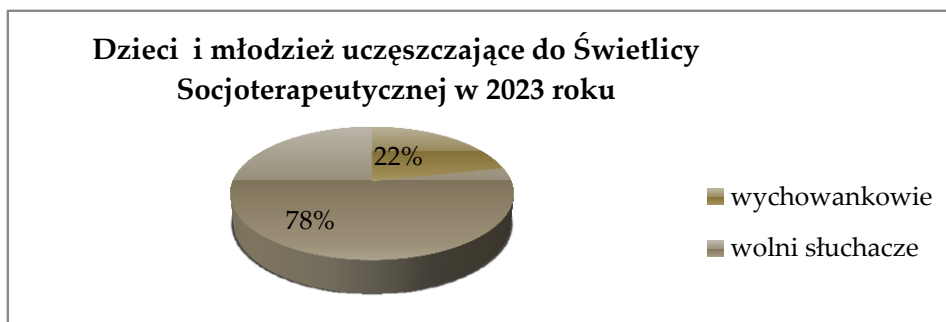
Rysunek 10 Programy, w których wzięła udział Gminna Biblioteka Publiczna

VII. Świetlica Socjoterapeutyczna

Świetlica Socjoterapeutyczna w Sawinie jest placówką wsparcia dziennego prowadzoną w formie opiekuńczej. Świetlica mieści się w Sawinie przy ul. Rynek 18A. Świetlica dysponuje trzydziestoma miejscami statutowymi.

Do dyspozycji wychowanków przeznaczone są: sala kreatywności, sala zabaw - bajkoland, sala do ćwiczeń – fitnessownia, sala kulinarna – kuchcikowo, sala komputerowa – komputerownia oraz oddzielne toalety z łazienkami.

Uczestnikami zajęć są dzieci i młodzież w wieku 6 - 16 lat pochodzące z terenu Gminy Sawin, oraz pośrednio rodzice/opiekunowie - konsultacje ze specjalistami. W sumie w zajęciach uczestniczyło 162 dzieci z czego wychowankowie stanowią 35 osób, a wolni słuchacze 127 osób. W 2023 roku do placówki zapisało się 52 nowych uczestników zajęć (wyk.8).

Wykres 8 Udział procentowy uczestników Świetlicy Socjoterapeutycznej

Praca z dziećmi prowadzona jest w oparciu o program wychowawczo-terapeutyczny, zgodnie z tygodniowym, ramowym harmonogramem zajęć. Rodzaje zajęć prowadzonych w Świetlicy w 2023 roku (rys. 11):

Rysunek 11 Rodzaje zajęć prowadzonych w 2023 roku

Program profilaktyczny „Jedź i żyj zdrowo” realizowany był w Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie w okresie od lutego do grudnia 2023 r. Głównym celem programu było wspieranie podopiecznych w codziennym funkcjonowaniu, wskazywanie negatywnego wpływu spożywania używek na zdrowie oraz nauka obrony przed negatywnymi wpływami rówieśników i otoczenia. Program miał również na celu pomoc w rozpoznawaniu i nazywaniu emocji oraz nabycie umiejętności radzenia sobie z nimi. Efektem zajęć jest polepszenie relacji z rówieśnikami oraz właściwy kontakt z osobą dorosłą, a także poprawne funkcjonowanie w środowisku.

W ramach Programu Polskiej Akcji Humanitarnej – Pajacyk przez cały rok szkolny w Świetlicy prowadzone było dożywianie.

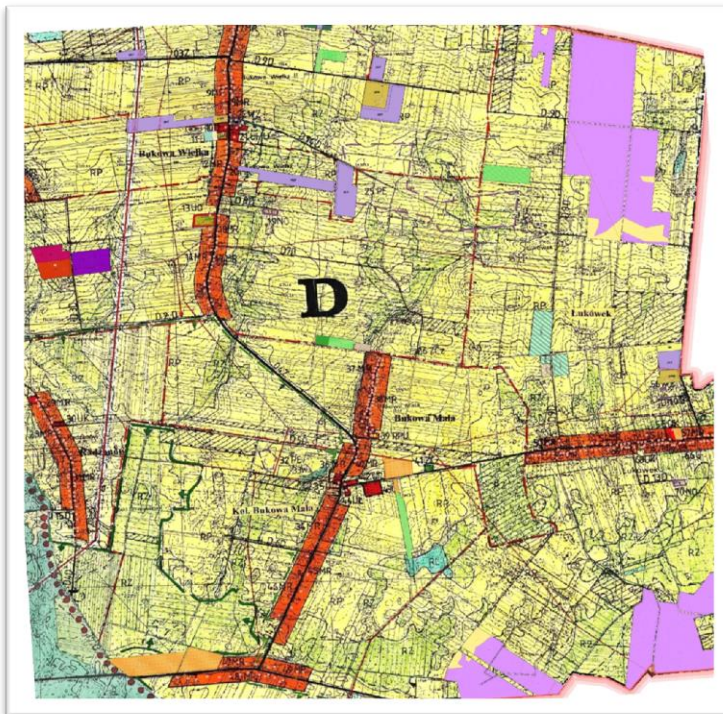
Poza podstawowymi wydarzeniami można wyróżnić:

- Udział w akcji Qurier Świętego Mikołaja organizowany przez Fundację Polki Mogą Wszystko w ramach którego dzieci nieodpłatnie otrzymały prezenty mikołajkowe,
- Wyjazd integracyjny do Kompleksu Świętokrzyska Polana oraz Zamku Krzyztopór,
- Wyjazd do kina Zorza w Chełmie,
- Spotkania integracyjne w jednostkach organizacyjnych,
- Wizyty u lokalnych przedsiębiorców,
- Udział w Gminnym Dniu Dziecka,
- Wystawa prac dzieci podczas Powiatowych Dożynek w Sawinie,

9) Planowanie Przestrzenne

Planowanie przestrzenne to proces, którego celem jest optymalne wykorzystywanie terenu. Wyzwaniem jest łączenie interesów publicznych i prywatnych oraz realizacja zarówno celów społecznych, jak i gospodarczych. Istotne jest także racjonalne planowanie inwestycji, by nie niszczyć środowiska naturalnego. Odpowiedzialne gospodarowanie przestrzenią to dbanie o jakość życia obecnych i przyszłych pokoleń. W procesie planowania przestrzennego to samorządy tworzą najbardziej istotne dokumenty planistyczne. Ich zakres i stopień szczegółowości wymaga znajomości przepisów z wielu dziedzin nauki, ponieważ „przestrzeń” jest pojęciem szerokim i pojemnym a pominięcie któregośkolwiek jego elementu może skutkować istotnymi konfliktami planistycznymi.

Na dzień 31 grudnia 2023 roku w Gminie Sawin obowiązywało Studium Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego Gminy przyjęte uchwałą Rady Gminy Sawin nr XXXIX/260/22 z dnia 30 września 2022 r oraz 18 miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin (rys. 12). W 2023 roku przyjęto 2 Uchwały w sprawie zmiany miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin:

Rysunek 12 Wycinek ze zbiorczego rysunku obowiązujących MPZP

- Uchwała nr XLIV/283/23 z dnia 13 stycznia 2023r. (Dz. Urz. Woj. Lub. Poz. 1824 z dnia 10 marca 2023 r.) w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin
- Uchwała nr XLIV/306/23 z dnia 28 czerwca 2023r. (Dz. Urz. Woj. Lub. Poz. 4651 z dnia 20 lipca 2023 r.) w sprawie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy Sawin – jednostka strukturalna „A”

W wyniku przyjęcia nowych aktów prawa miejscowego swoje dotychczasowe przeznaczenie zmieniło aż 121,33 ha gruntów w obrębie terenu Gminy Sawin z czego ponad 90 ha stanowiły tereny produkcji energii – farmy fotowoltaiczne. W ciągu roku wpłynęło 26 wniosków o zmianę dokumentów planistycznych to dwa razy więcej niż w roku poprzednim. W ubiegłym roku nie podjęto żadnej uchwały intencyjnej ze względu na fakt wejścia w życie nowelizacji ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, która w znacznym stopniu ograniczyła wprowadzanie wszelkich zmian obejmujących planowanie w jednostkach samorządu terytorialnego.

Wszystkie dokumenty planistyczne dotyczące planowania przestrzennego są ogólnodostępne i na bieżąco aktualizowane na stronie: <https://sip.gison.pl/sawin>

10) Inwestycje

W 2023 roku zakończono jedną z największych inwestycji realizowanych w ciągu ostatnich kilku lat pod nazwą: Budowa wodociągów na terenie Gminy Sawin”. Zakres prac obejmował wykonanie rozdzielczej sieci wodociągowej na terenie miejscowości: Czulczyce, Czulczyce Małe, Czulczyce Kolonia, Hredków, Krobonosz, Krobonosz Kolonia, Bukowa Wielka, Łowcza, Łowcza Kolonia, Malinówka, Tomaszówka oraz Podpakule. Inwestycja obejmowała również modernizację ujęcia wody w Czulczycach. Środki zostały pozyskane z Rządowego Funduszu „Polski Ład, Program Inwestycji Strategicznych” na kwotę 11 337 984,10 zł. W sumie wybudowano 50 km nowej sieci wodociągowej.

Kolejną inwestycją zrealizowaną w całości w 2023 roku było zadanie: „Przebudowa drogi gminnej nr 122209L w miejscowości Krobonosz”(rys. 13).

Wybudowano odcinek o długości 1,30 km. Przebudowa polegała na wykonaniu nowej konstrukcji, nałożeniu nakładki z betonu

asfaltowego, poszerzeniu jezdni na łukach, wykonaniu mijanek, wykonaniu ulepszonych poboczy, przebudowie i odtworzeniu zjazdów indywidualnych i publicznych oraz przebudowie sieci telekomunikacyjnej. Koszt zadania to 2 147 678,72 zł z czego 1 510 372,65 zł stanowi dofinansowanie z Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych, zaś pozostałe środki w kwocie 637 306,07 zł zostały wyodrębnione ze środków własnych gminy.

W listopadzie ubiegłego roku zakończono również inwestycję polegającą na przebudowie dróg gminnych nr 104509L (ul. Ogrodowa) i nr 104519L (ul. Kątek) a także drogi nr 104515L (ul. Przechodnia). Na przedmiotowych ulicach wykonano konstrukcje jezdni z betonu asfaltowego. Na części ul. Kątek oraz części ul. Ogrodowej wybudowano drogę jednojezdniową, jednopasową, dwukierunkową o szerokości 3,5 m. Część odcinka ul. Kątek przebudowano jako jezdnię jednopasmową, jednokierunkową o szerokości 2,5 m z poszerzeniem na łuku. Na całej długości przebudowanych dróg wykonano pobocza z kruszywa. Zadanie zostało dofinansowane ze środków Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych w kwocie: 122 407,48 zł.

Przebudowy doczekała się również droga nr 122088L w Podpakule na odcinku o długości 300m. W ramach zadania wykonano nawierzchnię z kruszywa łamanego. Wartość inwestycji opiewa na kwotę: 153 735,82 zł brutto.

Rysunek 13 Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Krobonosz

11) Fundusz Sołecki

Fundusz sołecki to środki finansowe wyodrębnione w budżecie gminy, które są zagwarantowane dla sołectw na wykonanie przedsięwzięć służących poprawie warunków ich życia. To zebranie wiejskie – czyli mieszkańcy danego sołectwa podejmują decyzje na co mają zostać wykorzystane ww. środki finansowe. Zgodnie z ustawą z dnia 21 lutego 2014 roku o funduszu sołeckim (Dz. U. z 2014 r. poz. 301) o wysokości środków przeznaczonych dla danego sołectwa decyduje liczba mieszkańców sołectwa według stanu na dzień 30 czerwca roku poprzedzającego rok budżetowy.

W 2023 roku na realizację Funduszu Sołeckiego przeznaczono łącznie **404 582,24 zł**. W efekcie końcowym Fundusz zrealizowano w **98,32 %** z wynikiem **397 783,46 zł** (tab. 22).

Tabela 22 Fundusz Sołecki w 2023 roku

Lp.	Nazwa Sołectwa	Nazwa Zadania	Przeznaczone środki (zł)	% wykonania
1.	Bachus	Remont gminnych dróg gruntowych na terenie sołectwa	18 361,07	99,98
2.	Bukowa Mała	Remont gminnych dróg gruntowych na terenie sołectwa	9 957,69	96,69
		Doposażenie świetlicy wiejskiej na terenie sołectwa	4 000,00	100,00
		Wykonanie ogrodzenia wokół budynku świetlicy wiejskiej	6 000,00	98,04
3.	Bukowa Wielka	Modernizacja i doposażenie świetlicy wiejskiej na terenie sołectwa	20 000,00	100,00
		Remont dróg gminnych gruntowych	14 327,22	96,67
4.	Chutcze	Rozbudowa świetlicy wiejskiej	20 543,11	99,71
5.	Czułczyce	Budowa drogi gminnej nr 1045281 na terenie sołectwa	19 800,00	100,00
		Doposażenie placu zabaw	11 972,64	99,18
6.	Czułczyce Kolonia	Remont gminnych dróg gruntowych na terenie sołectwa	23 629,90	99,97
7.	Czułczyce Małe	Remont gminnych dróg gruntowych na terenie sołectwa	16 817,68	99,87
8.	Krobonosz	Doposażenie świetlicy wiejskiej na terenie sołectwa	16 585,14	100,00
		Naprawa ogrodzenia na działce przy remizie strażackiej	3 000,00	79,00
9.	Łowcza	Remont dróg gminnych gruntowych na terenie sołectwa	19 798,03	100,00
10.	Łukówek	Zakup podkaszarki dla OSP Łukówek	3 000,00	100,00
		Remont dróg gminnych gruntowych	21 694,31	99,00
11.	Malinówka	Modernizacja świetlicy wiejskiej na terenie sołectwa	14 209,87	96,53
12.	Petryłów	Renowacja rowów odwadniających przy drodze gminnej	2 406,25	100,00
		Doposażenie świetlicy wiejskiej na terenie sołectwa	7 351,92	99,99
		Remont dróg gminnych gruntowych na terenie sołectwa	11 583,25	100,00
13.	Podpakule	Remont gminnych dróg gruntowych na terenie sołectwa	18 680,40	99,92
14.	Radzanów	Remont gminnych dróg gruntowych na terenie sołectwa	3 890,55	98,35
		Remont świetlicy wiejskiej na terenie sołectwa	10 000,00	100,00
15.	Sajczyce	Remont gminnych dróg gruntowych na terenie sołectwa	10 000,00	100,00
		Remont świetlicy wiejskiej na terenie sołectwa	10 809,22	61,41
16.	Sawin	Wykonanie monitoringu i oświetlenia przy zalewie NIWA	53 220,50	100,00
17.	Serniawy	Remont gminnych dróg gruntowych na terenie sołectwa	10 000,00	99,58
		Renowacja rowów odwadniających przy drodze gminnej	9 585,14	99,45
18.	Średni Łan	Remont gminnych dróg gruntowych na terenie sołectwa	13 358,35	100,00
Suma:			404 582,24	

12) Pozyskane Środki Zewnętrzne

Rok 2023 przyniósł wiele pozytywnych nadziei związanych z realizacją inwestycji w przyszłych latach. Pozyskane środki finansowe będą wykorzystywane by wspierać dziedzictwo kulturowe naszej Gminy, a także rozwijać szeroko pojętą infrastrukturę. Wśród pozyskanych środków wyróżnić można (rys. 14):

Renowacja Zabytkowego Wyposażenia Kościoła p.w. Wszystkich Świętych w Czulczycach Przysiółku

**Przewidziane środki finansowe na realizację zadania:
389 255,27 zł z dofinansowaniem na poziomie 381 370,16 zł**

Renowacja Zbiorowej Mogiły Wojennej w Krobonoszy, będącej miejscem spoczynku dla ofiar wojennych. Wartość Inwestycji to:

150 000,00 zł z dofinansowaniem wynoszącym: 147 000,00 zł

Remont Kościoła św. Rocha w Czulczycach.

Wartość inwestycji: 986 072,38 zł, z dofinansowaniem na poziomie: 966 350,94 zł

Remonty Dróg w Sajczycach, Bukowie Wielkiej i Radzanowie. Wartość inwestycji szacowana jest na kwotę około 2 100 000,00 zł

Wymiana Oświetlenia na terenie Gminy Sawin.

Przewidziane nakłady finansowe to 867 920,00 zł

Poprawa Efektywności Energetycznej Budynków Użyteczności Publicznej

Kwota dofinansowania: 1 995 000,00 zł

Budowa Bazy Sportowo - Edukacyjnej: "Zaprojektuj i Wybuduj" Kwota dofinansowania: 7 999 000,00 zł

Rysunek 14 Pozyskane środki zewnętrzne w 2023 roku

13) Ochrona Środowiska – Program „Czyste powietrze”

Urząd Gminy Sawin uczestniczy w Programie „Czyste Powietrze” i w 2023 roku prowadził Punkt Konsultacyjno-Informacyjny dla osób fizycznych, które wyrażają chęć skorzystania z dofinansowania z Programu pn. Czyste Powietrze (rys. 15). Program cieszy się dużym zainteresowaniem wśród Mieszkańców Gminy Sawin. Tylko w roku 2023 wpłynęło 37 wniosków. To aż o 22 więcej niż w roku poprzednim. Złożone wnioski można podzielić na 3 poziomy finansowania:

- ✚ poziom podstawowy 30% - 8 złożonych wniosków
- ✚ poziom podwyższony 60% - 8 złożonych wniosków
- ✚ poziom najwyższy 90% - 21 złożonych wniosków

Rysunek 15 Logo programu "Czyste Powietrze"

W ramach programu planowany jest zakup 17 pomp ciepła, 3 kotłownie gazowe, 6 instalacji elektrycznych mające na celu zapewnić ogrzewanie, 4 piece zagazowujące drzewo, 1 piec na pellet oraz 17 instalacji fotowoltaicznych.

Wartość dofinansowania wszystkich 37 beneficjentów może wynieść **2 349 000,00 zł**

14) Współpraca z Organizacjami Pozarządowymi

Współpraca Gminy z organizacjami pozarządowymi angażuje społeczeństwo w realizację zadań publicznych. Organizacje pozarządowe mogą nawiązać bezpośrednią współpracę w celu realizacji wspólnych projektów, wymiany doświadczeń lub poszukiwania źródeł finansowania. Roczny Program współpracy Gminy Sawin z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na 2023 rok został przyjęty uchwałą Nr XLI/265/22 Rady Gminy Sawin z dnia 30 listopada 2022 r.

Zgodnie z Programem na realizację zadań publicznych we współpracy z organizacjami pozarządowymi w 2023 r. zaplanowano środki w wysokości do 100 000,00 zł. Dnia 2 lutego 2022 roku ogłoszono otwarty konkurs ofert na realizację zadania publicznego z zakresu wspierania i upowszechniania kultury fizycznej. W wyniku naboru zgłosiła się jedna organizacja pozarządowa, która spełniła wszystkie kryteria i wymagania (rys. 16).

Przez cały okres współpracy **Klub Sportowy „Sawena” Sawin** organizował zawody, szkolenia i różne wydarzenia sportowe, w których mogli brać udział mieszkańcy z różnych grup wiekowych. Środki pozyskane z konkursu były wydatkowane m.in. na diety zawodników, nagrody czy wyjazdy na turnieje międzygminne. Dzięki przyznanej kwocie dofinansowania organizacja mogła realizować swoje zadania statutowe.

Klub Sportowy
„Sawena” Sawin –
wspieranie i
upowszechnianie
kultury fizycznej
– 100 000,00 zł

Rysunek 16 Dofinansowanie dla Klubu Sportowego "Sawena" Sawin

15) Ochrona Przeciwpożarowa i Bezpieczeństwo Publiczne

I. Ochrona Przeciwpożarowa

Ochronę przeciwpożarową gminy Sawin sprawuje Komenda Miejska Państwowej Straży Pożarnej w Chełmie przy znaczącym wsparciu jednostek Ochotniczych Straży Pożarnych.

Na terenie gminy Sawin działa 9 jednostek OSP w tym: 6 typu „S” w Sawinie, Czulczycach, Bukowie Wielkiej, Łukówku, Wólce Petryłowskiej, Serniawach i 3 typu „M” w Krobonoszy, Łowczy, Malinówce. OSP Sawin i OSP Czulczyce są włączone do Krajowego Systemu Ratowniczo – Gaśniczego. Jednostki są wyposażone w 5 samochodów ratowniczo – gaśniczych ze zbiornikami na wodę oraz 4 tzw. lekkie służące do przewozu osób i sprzętu ratowniczo – gaśniczego.

Dnia 27 września 2023 roku w Czulczycach, gm. Sawin, powiat chełmski, miało miejsce przekazanie średniego samochodu ratowniczo-gaśniczego GBA 2,7/25 na podwoziu Renault dla jednostki OSP KSRG Czulczyce. Pojazd został pozyskany z zasobów Komendanta Głównego Państwowej Straży Pożarnej.

Jednostki zrzeszają **211 członków zwyczajnych**, w tym **204 mężczyzn i 7 kobiet**. W 2023 r. na obszarze gminy Sawin zanotowano 78 zdarzeń, w tym pożary – 12, miejscowe zagrożenia – 66, alarmy fałszywe – 0. Na terenie gminy Sawin nastąpił spadek liczby zdarzeń o 5 (6%) w porównaniu z rokiem 2022 (pożarów: spadek o 42,9%), miejscowych zagrożeń: wzrost o 6,5%, alarmów fałszywych: bez zmian).

Poszczególne jednostki uczestniczyły w likwidacji zdarzeń (tab. 23)

Tabela 23 Zdarzenia w 2023 roku

Lp.	Nazwa jednostki	Rodzaj i ilość zdarzeń	Suma zdarzeń ogólnie
1.	OSP Sawin	6 pożarów, 45 miejscowych zagrożeń	53
2.	OSP Czulczyce	6 pożarów, 15 miejscowych zagrożeń	24
3.	OSP Bukowa Wielka	7 miejscowych zagrożeń	7
4.	OSP Łukówek	6 miejscowych zagrożeń	6

Strażacy OSP uczestniczyli w szkoleniach organizowanych przez Komendę Miejską PSP w Chełmie:

- szkolenie podstawowe: 1 strażak z OSP Sawin, 1 strażak z OSP Czulczyce, 2 strażaków z Bukowa Wielka, 5 strażaków z OSP Wólka Petryłowska oraz 2 strażaków z OSP Łukówek,
- szkolenie z ratownictwa technicznego wg programu z roku 2006: 3 strażaków z OSP Łukówek, 2 strażaków z OSP Czulczyce oraz 2 strażaków z OSP Bukowa Wielka
- szkolenie dla kierujących działaniami ratowniczymi tzn. dowódców OSP: 3 strażaków z OSP Czulczyce, 1 strażak z OSP Łukówek oraz 1 strażak z OSP Bukowa Wielka
- Jednostki OSP pozyskały środki zewnętrzne na działalność statutową w wysokości 85 000 zł z następujących źródeł:

Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji

- dofinansowanie w kwocie 6 000,00 zł
- dofinansowanie Młodzieżowych Drużyn Pożarniczych: 12 000,00 zł

Komenda Główna Państwowej Straży Pożarnej

- 8000,00 zł

Wojewódzki Fundusz Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej

- 29 000,00 zł

Nadleśnictwo Sobibór oraz Chełm

- w sumie 5 000,00 zł

Fundusz Składkowy Ubezpieczenia rolników

- 10 000,00 zł

Lokalnej Grupy Działania PROMENADA S12

- 5 000,00 zł

Fundacja ORLEN

- 10 000,00 zł

Wydatki budżetowe gminy na działalność OSP w 2023 r. stanowiły kwotę **238 758,46 zł.**

II. Bezpieczeństwo publiczne

Posterunek Policji w Sawinie wykonuje całokształt zadań służbowych wynikających z zakresu czynności oraz bieżących planów na obszarze gminy Sawin.

W 2023 roku w Gminie Sawin odnotowano 49 przestępstw. Z roku na rok obserwuje się wzrost przestępstw gospodarczych takich jak oszustwa internetowe oraz cyberprzestępstwa. W ubiegłym roku stwierdzono wzrost przestępstw znęcania się nad rodziną. Nastąpił spadek przestępstw uchylania się od wykonania obowiązku alimentacyjnego oraz wzrost przestępstw prowadzenia pojazdu w stanie nietrzeźwości. Niestety nastąpił również wzrost ilości wypadków drogowych, jednak w wyniku tych zdarzeń nikt nie poniósł śmierci. Na terenie gminy Sawin doszło do 15 kolizji drogowych, które zostały zgłoszone i obsłużone przez Policję oraz 5 wypadków drogowych.

W 2023r. nastąpił wzrost w ogólnej wykrywalności przestępstw w porównaniu do roku 2022 i wyniósł 87% (86,3% w 2022 roku).

W efekcie realizowanych przedsięwzięć w ramach prowadzonych postępowań wyjaśniających w 2023 r. skierowano do sądu 17 wniosków w sprawach o wykroczenia. W toku represjonowania sprawców w drodze postępowania mandatowego nałożono 294 mandatów karnych (311 w 2022 r.). Policjanci z Posterunku Policji w Sawinie na terenie gminy Sawin przeprowadzili 338 interwencji, w tym 23 to interwencje domowe.

Ponadto dzielnicowi przeprowadzali 158 spotkań z dziećmi, młodzieżą, pedagogami oraz rodzicami i osobami starszymi.

III. Cmentarze i groby wojenne

Na terenie gminy Sawin istnieją cmentarze i groby wojenne z różnych okresów historycznych:

- powstania styczniowego: cmentarz w Sawinie – Klitne i mogiła w Bachusie;
- pierwszej wojny światowej – cmentarze w: Bukowie Małej, Bukowie Wielkiej, Czuczycach – Kolonii, Łowczy, Petryłowie;
- drugiej wojny światowej – mogiła zbiorowa w Krobonoszy, groby w Łukówku, Sawinie oraz na cmentarzach parafialnych w Przysiółku i Sawinie.

W 2023 roku wykonano prace związane z bieżącym utrzymaniem tych obiektów, polegające na wykoszeniu terenu cmentarzy wojennych. Prace zostały wykonane przez pracowników Urzędu Gminy Sawin. Złożono wnioski o dotacje na utrzymanie obiektów grobownictwa wojennego w 2024 r. na terenie gminy Sawin do Lubelskiego Urzędu Wojewódzkiego na kwotę 8 000 zł.

IV. Zarządzanie kryzysowe

W związku z trwającą wojną w Ukrainie Gmina Sawin zajmowała się przyjęciem i organizowaniem pomocy materialnej uchodźcom.

16) Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych

Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych w Sawinie w 2023 r. działała w oparciu o ustawę z dnia 26 października 1982 r. o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (tj. Dz. U. z 2023 r. poz. 2151) oraz realizowała zadania wynikające z Gminnego Programu Profilaktyki i Rozwiązywania Problemów Alkoholowych oraz Przeciwdziałania Narkomanii na 2023 rok przyjętego Uchwałą Rady Gminy nr XLIV/288/23 z dnia 13 stycznia 2023 r.

Realizując program komisja w 2023 roku odbyła 13 posiedzeń, na których omawiana była sytuacja osób zgłaszanych przez członków rodzin. Zgłoszenia przedkładane były ze względu na nadużywanie alkoholu i występującą niejednokrotnie z tym związaną przemoc w rodzinie oraz zaniechanie podstawowych obowiązków wobec rodziny.

Komisja rozpatrywała wnioski o dofinansowanie działań profilaktycznych oraz opiniowała wydawanie zezwoleń na sprzedaż napojów alkoholowych. Integralną częścią działalności GKRPA było funkcjonowanie Punktu Konsultacyjnego dla osób z problemem alkoholowym oraz członków rodzin osób uzależnionych. Punkt Konsultacyjny w Sawinie czynny był w każdy roboczy poniedziałek w godz. 7:30 – 12:15 w którym prowadzone było indywidualne poradnictwo i grupa wsparcia dla osób z problemem uzależnienia prowadzone przez specjalistów problematyki uzależnień zatrudnionych przez GKRPA w Sawinie.

W 2023 roku odbyły się 43 dyżury w formie porad terapeutycznych i dyżurów w zakresie praktycznych umiejętności pomocy psychologicznej, indywidualnej osobom i rodzinom z problemami alkoholowymi a także współuzależnienia, przemocy domowej czy uzależnienia od narkotyków. Udzielono 382 porady dla 29 osób (w tym 10 kobiet, 19 mężczyzn).

W Punkcie Konsultacyjnym prowadzona była także grupa edukacyjno - motywująca dla osób u których wystąpiły problemy alkoholowe. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu w poniedziałki od godziny 10.15 do 12.15. Łącznie 98 godzin. Na grupę wsparcia uczęszczało 10 osób z terenu Gminy Sawin.

GKRPA w Sawinie przeprowadziła 4 rozmowy motywujące z osobami, które zostały wezwane w związku ze złożeniem przez członków ich rodzin wniosków o leczenie. W wyniku tych rozmów 1 osoba podjęła terapię dla osób uzależnionych w punkcie konsultacyjnym w Sawinie. Skierowano 2 wnioski do Sądu Rejonowego w Chełmie o zastosowaniu obowiązku poddania się leczeniu odwykowemu w stacjonarnym zakładzie leczenia odwykowego.

W okresie sprawozdawczym komisja prowadziła również działania profilaktyczne i edukacyjne w zakresie wszelkiego rodzaju uzależnień. Środki finansowe w dużym stopniu zostały przeznaczone na wspieranie:

- programu profilaktycznego pt.: „Ja i moje emocje” realizowanego w Świetlicy Socjoterapeutycznej w Sawinie skierowanego do dzieci i młodzieży w wieku od 6 do 16 lat z terenu Gminy Sawin. Udział wzięło - 126 dzieci, koszt przedsięwzięcia – 35 147,77 zł
- przedsięwzięcia organizowanego przez Koło Gospodyń Wiejskich w Chutczu pod tytułem „Uzależnienia kradną marzenia” skierowanego do dzieci i młodzieży w wieku szkolnym. Udział wzięło - 22 dzieci, oraz rodzice i członkowie KGW, koszt przedsięwzięcia – 4 000,79 zł
- zajęć sportowych dla dzieci, młodzieży i dorosłych w okresie ferii zimowych zakończonych turniejem dzikich drużyn. Organizowane przez Klub Sportowy SAWENA SAWIN. Udział wzięło - 70 zawodników, koszt przedsięwzięcia – 2 999,80 zł
- programu profilaktycznego prowadzonego w ramach przeciwdziałania zagrożeniom płynącym z Internetu oraz agresji wśród dzieci i młodzieży realizowanego w Zespole Szkół w Sawinie, koszt przedsięwzięcia - 3 428,10 zł

- zajęć fitness dla dzieci i kobiet z terenu Gminy Sawin Organizowane przez Klub Sportowy SAWENA SAWIN. Udział wzięło – 42 osoby, koszt przedsięwzięcia – 3 510,00 zł
- dofinansowania kółka szachowego organizowanego dla dzieci Szkoły Podstawowej w Sawinie. Udział wzięło – ok. 20 dzieci. Koszt przedsięwzięcia – 2 000,00 zł
- udzielenie dofinansowania przedsięwzięcia pod hasłem „Bieg po zdrowie” oraz Biegów Niepodległości. Udział wzięło – około 100 mieszkańców Gminy Sawin, koszt przedsięwzięcia – 2 635,30 zł
- sfinansowano przeprowadzenie warsztatów dla uczniów i nauczycieli Szkół Podstawowych z terenu Gminy Sawin z tematyki uzależnień behawioralnych, depresji wśród dzieci i młodzieży oraz dialogu motywującego, koszt przedsięwzięcia – 6 690,00 zł
- zakupiono pakiety materiałów profilaktycznych m.in. opaski silikonowe, smycze, opaski odblaskowe, długopisy, które będą niezbędne do wykorzystania we wszelkiego rodzaju przedsięwzięciach związanych z profilaktyką uzależnień. Koszt – 3 084,10 zł
- doposażono Punkt Konsultacyjny w Sawinie. (Zakupiono: fotele, stół, szafę, stolik, krzeselka, dywan, rolety. Koszt – 2 394,94 zł

GKRPA zaopiniowała 6 wniosków o wydanie zezwolenia na sprzedaż napojów alkoholowych do 4,5%, od 4,5 % do 18% oraz powyżej 18 %.

Reasumując w 2023 roku Gminna Komisja Rozwiązywania Problemów Alkoholowych wykonywała swoje zadania z myślą o wykorzystaniu środków i sposobów na walkę z alkoholizmem i innymi substancjami psychoaktywnymi a także innego rodzaju uzależnieniami kierując się dobrem społeczności lokalnej. Komisja współpracowała stale z Urzędem Gminy w Sawinie, Szkołami z terenu Gminy Sawin, Świetlicą Socjoterapeutyczną, Gminnym Ośrodkiem Pomocy Społecznej w Sawinie, Zespołem Interdyscyplinarnym, Posterunkiem Policji w Sawinie oraz Sądem Rejonowym w Chełmie. Wpływy z wydanych zezwoleń oraz opłat od napojów alkoholowych o ilości nominalnej napoju nieprzekraczającej 300 ml czyli tzw. „małpek” w 2023 r. (rys. 17):

Rysunek 17 Wpływy i wydatki GKRPA w 2023 r.

17) Podsumowanie

Serdecznie dziękuję za zapoznanie się z raportem o stanie Gminy Sawin za rok 2023. Mam nadzieję, że lektura o stanie naszej gminy była ciekawa i pouczająca.

Podsumowując rok 2023 należy zaznaczyć, iż był to czas kończącej się kadencji Wójta i Rady Gminy Sawin. Dzisiejsza Gmina Sawin jest efektem pracy Pracowników Urzędu, jak również jednostek organizacyjnych, a także decyzji podejmowanych przez Radę Gminy Sawin oraz współpracy z Sołtysami i Mieszkańcami Gminy Sawin. Wszystkim bardzo dziękuję za ciężką pracę, pomoc, wsparcie i poświęcenie w realizacji zamierzonych celów. Konstrukttywne rozwiązywanie problemów, zaangażowanie, wzajemne zrozumienie i zaufanie to podstawa budowania wspólnego dobra.

W 2023 roku po raz kolejny wyodrębniono środki z budżetu gminy na realizację funduszu sołectkiego. Owocem współpracy Sołtysów i Radnych są odnowione i doposażone świetlice wiejskie a także poprawiane na bieżąco gruntowe drogi gminne.

Podsumowując ubiegły rok nie można pominąć powstania aż 4 Kół Gospodyń Wiejskich. Wśród nich można wyróżnić: Koło Gospodyń Wiejskich w Krobonoszy, Koło Gospodyń Wiejskich „Bukowianki” w Bukowie Małej, Koło Gospodyń Wiejskich w Bukowie Wielkiej oraz Koło Gospodyń Wiejskich w Czuczycach. Pomimo krótkiej działalności pręźnie działały i rozwijały się uświetniając różne uroczystości i wydarzenia na terenie gminy jak i poza nią.

Przedstawione w Raporcie informacje stanowią potwierdzenie, że Nasza Gmina nie zatrzymuje się w realizacji wyznaczonych celów. Pozyskane środki finansowe na realizację inwestycji stanowią niewątpliwie wyzwanie na przyszłe lata, które z przyjemnością będziemy realizować dla naszego wspólnego dobra.

Wiele mamy jeszcze do zrobienia. Niewątpliwie w pierwszej kolejności należy się pochylić nad realizacją bieżących inwestycji oraz poprawą stanu dróg gminnych, budową bazy sportowo-rekreacyjnej, zagospodarowaniem zbiornika „Niwa”, rozwojem działalności kulturalnej, wyjściem naprzeciw inwestorom a także wielu innym działaniom, które zaspokoją zbiorowe potrzeby mieszkańców.

Czeka nas wiele pracy, mimo wszystko pozostaję w wierze, że wspólnie doczekamy lepszych czasów, a Gmina Sawin stanie się pięknym samorządem, dobrze zorganizowanym i rozwijającym się w zrównoważony sposób, miejscem przedsiębiorczych i szczęśliwych ludzi.

18) Spis Tabel, Wykresów i Rysunków

Spis tabel:

1. Tabela 1 Skład Rady Gminy Sawin w 2023 roku
2. Tabela 2 Wykaz uchwał podjętych w 2023 roku
3. Tabela 3 Wykaz Zarządzeń z 2023 roku
4. Tabela 4 Realizacja planu dochodów w 2023 roku wg. Działów
5. Tabela 5 Realizacja planu wydatków w 2023 roku wg. Działów
6. Tabela 6 Wydatki na zadania inwestycyjne poniesione w 2023 roku
7. Tabela 7 Wydatki na inwestycje wieloletnie zrealizowane w 2023 r.
8. Tabela 8 Udzielone dotacje
9. Tabela 9 Stan organizacji szkół podstawowych prowadzonych przez gminę Sawin
10. Tabela 10 Stan organizacji szkół podstawowych prowadzonych przez Społeczno-Oświatowe Stowarzyszenie Pomocy Pokrzywdzonym i Niepełnosprawnym „Eduikator” w Łomży w roku szkolnym 2023/2024
11. Tabela 11 Stan Przedszkola Samorządowego w Sawinie
12. Tabela 12 Zatrudnienie w roku szkolnym 2023/2024 (stan na dzień 30 września 2023r.)
13. Tabela 13 Poziom wykształcenia nauczycieli w roku szkolnym 2023/2024
14. Tabela 14 Stopnie awansu zawodowego nauczycieli w 2023.
15. Tabela 15 Wyniki uczniów z egzaminu ósmoklasisty w 2023r. (w procentach)
16. Tabela 16 Wyniki egzaminu ósmoklasisty wg. szkół w 2022r. (w procentach)
17. Tabela 17 Dowożenie uczniów do szkół.
18. Tabela 18 Wysokość wydatków na poszczególne rodzaje świadczeń z pomocy społecznej
19. Tabela 19 Uczestnicy ŚDS w Sawinie pod względem wieku, płci i stopnia niepełnosprawności (stan na 31.12.2023 r.)
20. Tabela 20 Wykaz imprez i spotkań integracyjnych – 2023 r.
21. Tabela 21 Liczba uczestników którzy opuścili Warsztat – przyczyna opuszczenia.
22. Tabela 22 Fundusz Sołecki w 2023 roku
23. Tabela 23 Zdarzenia w 2023 roku

Spis wykresów:

1. Wykres 1 Planowane dochody budżetu
2. Wykres 2 Planowane wydatki budżetu
3. Wykres 3 Dochody budżetu po zmianach
4. Wykres 4 Wydatki budżetu po zmianach
5. Wykres 5 Wpływy z podatków w latach 2021-2023
6. Wykres 6 Struktura wpływów podatkowych w Gminie Sawin w 2023 r.
7. Wykres 7 Uczestnicy ŚDS pod względem rodzaju schorzenia
8. Wykres 8 Udział procentowy uczestników Świetlicy Socjoterapeutycznej

Spis rysunków:

1. Rysunek 1 Położenie Gminy na tle województwa
2. Rysunek 2 Liczba mieszkańców Gminy Sawin na przestrzeni ostatnich lat
3. Rysunek 3 Nieruchomości gruntowe będące we władaniu Gminy Sawin w 2023 roku
4. Rysunek 4 Cele szczegółowe określone w programie Wspierania Rodziny na lata 2021-2023
5. Rysunek 5 logo programu "Senior +"
6. Rysunek 6 Stałe formy działalności Gminnego Ośrodka Kultury
7. Rysunek 7 Niektóre wydarzenia organizowane przy udziale Gminnego Ośrodka Kultury w Sawinie
8. Rysunek 8 Pracownie terapeutyczne w WTZ w Sawinie
9. Rysunek 9 Formy pracy skierowane do Czytelników w 2023 roku
10. Rysunek 10 Programy, w których wzięła udział Gminna Biblioteka Publiczna
11. Rysunek 11 Rodzaje zajęć prowadzonych w 2023 roku
12. Rysunek 12 Wycinek ze zbiorczego rysunku obowiązujących MPZP
13. Rysunek 13 Przebudowa drogi gminnej w miejscowości Krobonosz
14. Rysunek 14 Pozyskane środki zewnętrzne w 2023 roku
15. Rysunek 15 Logo programu "Czyste Powietrze"
16. Rysunek 16 Dofinansowanie dla Klubu Sportowego "Sawena" Sawin
17. Rysunek 17 Wpływy i wydatki GKRPA w 2023 r.